

ΕΝΩΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, ΜΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2022

Βιβλιογραφία:

- Εισηγήσεις των Παραρτημάτων. Αγ. Δημητρίου, Αθήνας, Αιγίου, Αλεξανδρούπολης, Αρτάκης, Αχαρνών, Δάφνης, Ηλιούπολης, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κέρκυρας, Κω, Ναυπάκτου, Ξάνθης, Πάτρας, Σερρών.
- «Η Μεσόγειος των Πολιτισμών» Εφημερίδα Το Βήμα, Κ.Α. Δημόπουλος 24/11/2008. Πρύτανης ΕΚΠΑ
- «Μεσόγειος. Μια θάλασσα σε κατάσταση πολιορκίας» Νεκταρία Αδακτύλου. Περισκόπιο της Επιστήμης .Τεύχος 204, Μάρτιος 1997
- «Η Μεσόγειος» Fernand Braudel. Αθήνα 1990. Εκδ. Αλεξάνδρεια.
- «Η Μεσόγειος. Άνθρωποι και Πολιτιστική Κληρονομιά» F. Braudel, George Dube, Rose Hernandez κ.ά. Αθήνα 1991, Εκδ. Αλεξάνδρεια.
- «Το μεγάλο σταυροδρόμι του Κόσμου» Αχιλλέας Τάγαρης, Ιστορία Εικονογραφημένα, Τεύχος 75, Σεπτέμβρης 1974.
- «Οι Μεγάλοι Χαμένοι Πολιτισμοί της Μεσογείου στην Αρχαιότητα» Μαυρέα Χ. 2019
- «Η Ιστορία της Μεσογείου. Μέσοι και Νεότεροι Χρόνοι» Σακκάς Ι.
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών. Ρόδος.
- «Μεσόγειος. Φύση - Οικολογία» <https://www.explorecrete.com/Greek/Mediterranean-gr.html>
- «Μινωίτες και Μυκηναίοι. Οι παράλληλες πορείες των αρχαίων Υπερδυνάμεων» <https://www.Postmodern.gr/minoites-ke-mikinei-i-paralliles-pories-ton-archeon-yperdynameon/>
- «Οι Ακτές της Λυκίας» Freyja Stark. Αθήνα 2004, Εκδ. Ωκεανίδα
- «Το Αιγαίο Επίκεντρο Ελληνικού Πολιτισμού» Εκδ. Μέλισσα, 1992
 1. «Μια αναδρομή στην ιστορία του Αιγιακού Χώρου» Νίκος Σβορώνος
 2. Η συμβολή των νησιών του Αιγαίου στην Καλλιτεχνική ανάπτυξη του Αρχαίου Κόσμου» Μανώλης Ανδρόνικος.

3. «Ναυτιλία μια σύντομη διαχρονική θεώρηση» Αναστάσιος Τζαμτζής
 4. «Η μουσική του Αιγαίου» Λάμπρος Λιάβας
 5. «Το Πρώιμο Αιγαίο και η συμβολή του στη Δυτική Σκέψη» Χ. Ντούμας
 6. «Το Αιγαίο και η Ελληνική Λογοτεχνία» Γιώργης Γιατρομανωλάκης
- «Φάροι του Αιγαίου» Μπένος-Πάλμερ 27/12/2012
 - «Πυρσοί και Φάροι από τα Μυθικά χρόνια , ως τον Μεσαίωνα- Η εξέλιξη των φάρων από τον 18ο αιώνα ως τις μέρες μας- ΤΟ Ελληνικό φαρικό Δίκτυο-Μερικοί ξεχωριστοί ελληνικοί φάροι» Πρώτο Θέμα 22/07/2018
 - «Ο Φάρος της Πάτρας» Αιμιλία Σιακοβέλη, Κώστας Δαουλτζής. Εργασία, 20ο Γυμνάσιο Πάτρας, 2009
 - «Φάροι. Πέτρα και Φως» Γιάννη Σκουλά . Εκδ. Άμμος.
 - «Ελληνικοί Πέτρινοι φάροι» Γήση Παπαγεωργίου. Εκδ. Άμμος
 - «Η γέννηση του φαρικού δικτύου»[http://perivalon/faroi/fariko % 20 diktyo. htm](http://perivalon/faroi/fariko%20diktyo.htm)
 - «Φάροι. Η Ελλάδα μέσα από το φως της Ναυσιπλοΐας» www.maxmag.gr/agnosti-ellada/faroi-mesa-apo-to-fos-tis-naysiplo-as
 - «Οικονομική Θαλασσίων Μεταφορών- Ανάλυση και Ασφάλεια θαλασσίων μεταφορών» Βεντικός Π.Ν.2005, Ε.Μ.Π.
 - «Θαλάσσιες Μεταφορές και Θαλάσσια Ρύπανση στη Μεσόγειο» Διαμαντή Α., 2010, Μεταπτυχιακή Εργασία, Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιά
 - «Οι Θαλάσσιες δραστηριότητες στη Μεσόγειο δημιουργούν αξία πάνω από 372 δις ετησίως” Τσακίρης Ι., 2021.<https://indicator.gr>
 - «Αιγαίο και Νοτιοανατολική Μεσόγειος, Σύγχρονες Προκλήσεις και

Προοπτικές Εκμετάλλευσης Υποθαλάσσιων Ενεργειακών Πόρων» Τσάλτας Γρ. , Αναγνώστου Χρ., 2014, Πολιτεία.

- «Το στοίχημα της Μεσογείου. Μπορούμε να προστατέψουμε το 30% του θαλάσσιου πλούτου της έως το 2030» Κόπελα Σοφία, Λιβανού Μαρία
- «Ανατολική Μεσόγειος. Τα κοιτάσματα και ο Χάρτης των Γεωτρήσεων» Απολλωνάτου Ε., 2020, www.skai.gr
- «Οι Ευρωμεσογειακές σχέσεις Από τη διαδικασία της Βαρκελώνης (1995) μέχρι σήμερα. Οι τομείς της πολιτικής και της οικονομίας» Αλιμπράντης Κ. 2017
- «Απειλή στο Αιγαίο» Έκδοση Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών
- «Πολιτιστική Διπλωματία. Ελληνικές και Διεθνείς διαστάσεις» Βασιλειάδης Ν., Μπουτσιούκη Σ., 2015
- «Διπλωματία πόλεων. Η Πολιτιστική Διπλωματία των Διεθνών Δικτύων πόλεων». Καρβούνης Α., 2018, Εκδ. Υπουργείο Εσωτερικών.
- «Τα Μνημεία της UNESCO στη Μεσόγειο που κινδυνεύουν από τον άνθρωπο» Hania.news, 7/10/2018
- «Γέφυρες Πολιτισμού και Ειρήνης «Πάνος Τριγιάζης, 05/10/2017 Τα Νέα.
- «Οι Γυναίκες στην υπηρεσία της Ειρήνης» www.mnvnfoundation.gr
- «Γυναίκες της Μεσογείου σμίγουν στη Ρόδο για την ανάδειξη του πολιτισμού της Ειρήνης» 10/09/2002.
- «Γυναίκες Ειρήνη και Ασφάλεια, Εθνικό Σχέδιο Δράσης 2021-2025, της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εφαρμογή του ψηφίσματος των Ηνωμένων Εθνών 1325» 24/11/2008, Το Βήμα.
- «Γυναίκες των δύο θαλασσών» Αποστολοπούλου Μ., 24/11/2008, Το Βήμα
- «Το Πρόγραμμα πλαίσιο της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία» Horizon, 202

- «Η Μεσόγειος Εκτίθεται στο Παρίσι» 10/09/2002
- «Η Μητριαρχία» Παναγή Λεκατσά, Αθήνα 1970.
- «Πέρσες» Αισχύλου, Πάπυρος, Αθήνα 2007
- «Ελλάδα της θάλασσας. Στη Θάλασσα.» ΤζελίναΧαρλαύτη, Εκδ. Μέλισσα.
- «Αρχαία Ρώμη» Χριστίνα Μαυρέα [Wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)

Εξώφυλλο: Αφίσα που φιλοτέχνησε το Παράρτημα Θεσσαλονίκης, για την Πανελλαδική Συνδιάσκεψη που έγινε στις 9 Οκτωβρίου 2021

Συντακτική Ομάδα:

Ντένα Λογιάδου - Πρόεδρος του Πανελλαδικού Δ.Σ.

Χριστίνα Βογιατζή - Γραμματέας του Πανελλαδικού Δ.Σ.

Χρύσα Προύσαλη - Μέλος του Πανελλαδικού Δ.Σ.

Επιμέλεια κειμένων:

Ντένα Λογιάδου, Χρύσα Προύσαλη,

Χριστίνα Βογιατζή, Ευαγγελία Γιαννοπούλου

Αν βρει κάποιος/α αυτό το ημερολόγιο ας το επιστρέψει στον/στην:

Όνομα

Διεύθυνση

.....

e mail

Τηλέφωνο

Στοιχεία ταυτότητας

ΕΝΩΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ηπείρου 53, 104 39 Αθήνα

Τηλ.: 210 8225354 ή Fax. 210 8234954

Website: www.ege.gr ή e-mail: egepds1@gmail.com

Το ημερολόγιο αυτό εκδόθηκε στην Αθήνα από το εργαστήριο ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ

Αγαπητή φίλη, αγαπητέ φίλε, _____

Η Ένωση Γυναικών Ελλάδας, συνεχίζοντας την εδώ και 40 χρόνια έκδοση ημερολογίου, σε θέματα της επικαιρότητας, αφιερώνει το ημερολόγιο του 2022 «Στην Μεσόγειο, μια θάλασσα Ειρήνης και Πολιτισμού». Αφορμή είναι η έρευνα στο Αιγαίο, που ιστορικά ευρήματα πιστοποιούν ότι η διαμόρφωσή του άρχισε στο Αιγαίο την Νεολιθική Εποχή και εξαπλώθηκε κατά την Κλασική Εποχή σε όλη την Μεσόγειο (500π.Χ.).

Η Μεσόγειος, σημείο όπου ισορροπούν η φύση, οι άνθρωποι, τα συναισθήματα, οι ιδέες, οι διαφορετικές κουλτούρες, είναι πάνω απ' όλα ενότητα Πολιτισμών. Δεν είναι μια συμπαγής γεωγραφική ενότητα. Δεν καθορίζεται από τα σύνορά της. Είναι ένα σύμπλεγμα ακτινοβόλων δυνάμεων, μια κοιτίδα Πολιτισμών, με παγκόσμιες επιδράσεις, όπου ζουν άνθρωποι με διαφορετικές γλώσσες, πολιτεύματα, θρησκείες. Παρά τις διαφορές, η κοινή αντίληψη των Μεσογειακών Λαών πως τους ενώνουν πολλά, τους κρατούν ενωμένους για την διασφάλιση της ειρήνης, της αλληλεγγύης, της ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής.

Η εξελικτική πορεία της Μεσογείου αρχίζει από τον 12ο π.Χ. αιώνα, Μικρασία, Αίγυπτος, Σουμερία, Βαβυλώνα, (12ος-4ος π.Χ.) έθεσαν τις βάσεις στα Μαθηματικά, το Δίκαιο, την Αρχιτεκτονική, με κοινό στοιχείο τις μονοθεϊστικές θρησκείες.

Η Κρήτη αρχικά, έπειτα η υπόλοιπη Ελλάδα και τέλος οι Ρωμαίοι, μετέφεραν τις εκπολιτιστικές κατακτήσεις της Εγγύς Ανατολής στη Μεσόγειο που έγινε το Κέντρο του Παγκόσμιου Πολιτισμού. Σφυρηλάτησε επί 3000 χρόνια, με την σύνθεση τριών πηγών, την αντίληψη της έννοιας του ανθρώπου.

α. Η Ελλάδα. Την έννοια του ανθρώπου και της λογικής. Ο άνθρωπος μέτρον παντός.

β. Η Ρώμη. Την έννοια του Πολίτη, του Δικαίου, του Κράτους
γ. Ο Χριστιανισμός. Την έννοια της αξίας της ανθρωπίνης
προσωπικότητας, της ισότητας, της οικουμενικότητας.

Από την σύνθεσή τους προέκυψαν οι πολιτικοί θεσμοί, η οργάνωση των Κρατών, η Δημοκρατία, το Διεθνές Δίκαιο.

Οι κάτοικοι της Μεσογείου οφείλουν να αναζητήσουν τα κοινά σημεία που τους ενώνουν. Αυτά αναμφίβολα βρίσκονται στον Πολιτισμό και την Τέχνη.

Τα αμέτρητα Μουσεία των Μεσογειακών Χωρών και οι Αρχαιολογικοί Χώροι, μαρτυρούν την πανάρχαια κοινή ιστορία μας. Η Μεσογειακή Μουσική όλων των Χωρών αποδεικνύει την κοινή μας ρίζα. Η μουσική είναι η κοινή μας γλώσσα.

Φίλες και φίλοι,

Ας ξεκινήσουμε μέσω του Πολιτισμού και της Τέχνης μια ειρηνική σταυροφορία, για να υποκαταστήσουμε την παγκοσμιοποίηση της Αγοράς και του Κεφαλαίου, με την παγκοσμιοποίηση της Ειρήνης, της Ισότητας, της Δικαιοσύνης, μέσω του Πολιτισμού και των Τεχνών.

Αν και σε όλη την υφήλιο οι γυναίκες συμμετέχουν ενεργά σε πολεμικές συγκρούσεις, σε κινήματα για την Ειρήνη και στις Ειρηνευτικές διαδικασίες, έχουν γίνει τα κυριότερα θύματα των συγκρούσεων, τόσο εν καιρώ πολέμου, όσο και εν καιρώ ειρήνης. Γι αυτό πρέπει να αλλάξουμε τρόπους αντίστασης και διεκδίκησης. Οφείλουμε στις επερχόμενες γενεές να δείξουμε ένα διαφορετικό δρόμο διεκδίκησης του σεβασμού των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μας.

Η Συντακτική ομάδα

ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ,

Η Μεσόγειος είναι πολλά πράγματα μαζί. Δεν είναι μόνον ένα τοπίο αλλά αμέτρητα τοπία. Δεν είναι μόνο μία θάλασσα αλλά διαδοχή θαλασσών. Ως Μεσόγειος είναι γνωστή από την αρχαιότητα ως μία μεγάλη κλειστή θάλασσα, που βρίσκεται ανάμεσα σε τρεις Ηπείρους: την Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική. Στα δυτικά συνδέεται με τον Ατλαντικό Ωκεανό, μέσω του Πορθμού του Γιβραλτάρ, στα ανατολικά με την Ερυθρά Θάλασσα, μέσω της διώρυγας του Σουέζ και με την Μαύρη Θάλασσα, με τα στενά του Ελληνσπόντου και του Βοσπόρου.

Έχει έκταση 2.505.000 τ.χλμ. ή περίπου 800.000 τετρ. μίλια. Το μέγιστο μήκος της, από το Γιβραλτάρ μέχρι τις ακτές της Συρίας, είναι 2.100 ν. μίλια ή 3.860 χλμ.. Το μέγιστο πλάτος είναι 1.800 χλμ., ενώ το μέγιστο βάθος είναι 5.267 μέτρα που βρίσκεται νοτιοδυτικά από το ακρωτήριο Ταίναρο. Το μέσο πλάτος είναι 600 χλμ. και το μέσο βάθος 1.500 μέτρα. Γενικά η Μεσόγειος Θάλασσα είναι η μεγαλύτερη κλειστή θάλασσα της Γης και μοιάζει με λίμνη.

Μέσα σε αυτή την έκταση βρίσκονται μικρά και μεγάλα νησιά με την πλειονότητα στο Αιγαίο Πέλαγος.

Ο όρος «Μεσόγειος θάλασσα» ιστορικά προέρχεται από τους Λατίνους και μάλιστα από τα μέσα του 3ου αιώνα, οπότε πρώτος ο Σολίνος την ονομάζει χαρακτηριστικά «Mare Mediterraneum» επειδή είναι μια θάλασσα που βρίσκεται ανάμεσα σε δύο Ηπείρους.

Τον 16ο και 17ο αιώνα η θάλασσα αυτή ονομάζεται: Λευκή Θάλασσα ή θάλασσα των Ελλήνων. (Έτσι την ονόμαζαν και οι Τούρκοι σε αντιδιαστολή με το Αιγαίο και τον Εύξεινο Πόντο). Η πατρότητα του ελληνικού όρου «Μεσόγειος» οφείλεται στον γεωγράφο - επίσκοπο Αθηνών Μελέτιο Β΄ (Γεωγραφία παλαιά και Νέα, Α 80 - 1707).

Μητριάρχία στη Μεσόγειο

Η Λυκία είναι μία περιοχή στη νοτιοανατολική Μεσόγειο, απέναντι από το Καστελόριζο. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι αν ρωτούσες ένα Λύκιο τίνος είναι γιος, εκείνος θα ονομάτιζε τη μάνα του και θα' παιρνε σειρά τις μανάδες της μάνας του. Η μητρική γενεαλόγηση ορίζει και την κληρονομική διαδοχή καθώς και την κοινωνική θέση του καθενός. Κληρονομούν οι θυγατέρες, όχι οι γιοι και η κοινωνική κατάσταση του τέκνου ορίζεται από την κατάσταση της μάνας: της ελεύθερης είναι ελεύθερο, ακόμη κι αν ο πατέρας ήταν σκλάβος, της ξένης ή της σκλάβας είναι ξένο, ακόμη κι αν ο πατέρας του είναι ο λαμπρότερος πολίτης.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Δευτέρα 27

Αγ. Στέφανου

Τρίτη 28

Τετάρτη 29

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2022

Πέμπτη 30

Παρασκευή 31/12

Σάββατο 1

Πρωτοχρονιά, Βασιλείου του μεγάλου

Κυριακή 2

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 3

Τρίτη 4

Τετάρτη 5

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 6

Τα Άγια Θεοφάνεια

Παρασκευή 7

Ιωάννη του Προδρόμου

Σάββατο 8

Κυριακή 9

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 10

Τρίτη 11

Τετάρτη 12

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 13

Παρασκευή 14

Σάββατο 15

Κυριακή 16

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 17

Αγ. Αντωνίου

Τρίτη 18

Αγ. Αθανασίου

Τετάρτη 19

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 20

Παρασκευή 21

Σάββατο 22

Κυριακή 23

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 24

Οσίας Ξένης

Τρίτη 25

Γρηγορίου του Θεολόγου

Τετάρτη 26

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 27

Παρασκευή 28

Σάββατο 29

Κυριακή 30

Των Τριών Ιεραρχών

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

« Η θάλασσα είναι ένας κόσμος χαρισμένος σε εκείνους που μπορούν να αφουγκράζονται την εσωτερική μουσική των πραγμάτων της».

Αυτή η φράση του ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη αποτυπώνει και το μυστηριακό χαρακτήρα της θάλασσας ως άρρηκτα δεμένου με την τέχνη, την ιστορία και τον πολιτισμό των λαών που ευτυχούν να έχουν θάλασσα και θαλασσινό τοπίο.

«Αγάπησα τη Μεσόγειο με πάθος... Έμελλε να 'χω τη χαρά να της αφιερώσω πολλά χρόνια μελέτης - περισσότερα από ολόκληρη τη νιότη μου. Σε αντάλλαγμα ελπίζω λίγη από τη χαρά και το φως αυτής της θάλασσας να φωτίζουν τις σελίδες του βιβλίου μου».

Είναι τα λόγια του κορυφαίου ιστορικού και μελετητή Fernand Braudel, που αναδεικνύουν με απaráμιλλη γλαφυρότητα τη συγκίνηση που του προκάλεσε ο μεσογειακός κόσμος, στον οποίο αφιέρωσε μεγάλο μέρος των ερευνών του.

Ο Fernand Braudel, όπως και πολλοί άλλοι ιστορικοί, είδε τη Μεσόγειο ως ενιαίο χώρο, ως σύνθετη ολότητα, που με την πολυμορφία της, τη «μεγαλειώδη και πολυτάραχη ζωή της» και τον «εξαιρετικά μεγάλο

ανθρώπινο πλούτο της» υπήρξε ιστορικός χώρος ζύμωσης πολιτισμών.

Η Μεσόγειος αποτέλεσε και αποτελεί, μέχρι και σήμερα, σταυροδρόμι λαών, σταυροδρόμι πολιτισμών. Αποτελεί σημείο συνάντησης του δυτικού και του ανατολικού κόσμου. Για τέσσερις χιλιάδες, περίπου, χρόνια, η Μεσόγειος αποτέλεσε το επίκεντρο της παγκόσμιας ιστορίας και του ανθρώπινου πολιτισμού. Οι περισσότεροι μεγάλοι πολιτισμοί της αρχαιότητας αναπτύχθηκαν στα παράλια της Μεσογείου. Οι χαμένοι πολιτισμοί της Μεσογείου στην αρχαιότητα, οι πνευματικές και πολιτιστικές διαδρομές τους, η συνεργασία των λαών τους έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του σημερινού ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Από τους πιο αξιοσημείωτους πολιτισμούς της Μεσογείου κατά την κλασική αρχαιότητα ήταν οι ελληνικές πόλεις-κράτη και οι Φοίνικες.

Οι Φοίνικες υπήρξαν εξαιρετικοί έμποροι και θαλασσοπόροι με αποτέλεσμα να εξαπλωθούν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο αλλά και πέρα από αυτή, ιδρύοντας αποικίες και φέρνοντας σε επαφή τους πολιτισμούς της.

Με το θεσμό της πόλης-κράτους και τις νέες πολιτικές και κοινωνικές δομές των ελληνικών πόλεων δημιουργήθηκε ένα χάσμα ανάμεσα στις ελληνικές κοινωνίες και σε αυτές της Μέσης Ανατολής. Στις Ελληνικές πόλεις-κράτη διαμορφώνεται η συνείδηση του πολίτη

και παράλληλα αναπτύσσεται η φιλοσοφική σκέψη. Έτσι, ο συναγωνισμός και η συνεργασία με τους λαούς της Ανατολής μετασχηματίζεται σε ανταγωνισμό για τον έλεγχο της Μεσογείου.

Οι Χετταίοι, Ινδοευρωπαϊκής καταγωγής στις αρχές της 2ης χιλιετίας π.Χ. πλημμυρίζουν την Μ. Ασία. Ίδρυσαν μεγάλες οχυρές πόλεις στα περάσματα καρβανιών και δίπλα στα ποτάμια. Έτρεφαν άλογα και τα πουλούσαν σε άλλες χώρες. Έφεραν το σίδηρο και ασχολήθηκαν με την επεξεργασία του. Ήταν περήφανοι μελισσοκόμοι.

Μέλισσα, Μουσείο Ηρακλείου.

*Η Θεά των όφρων,
Μουσείο Ηρακλείου.*

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 31

Τρίτη 1

Τετάρτη 2

Υπαπαντή του Κυρίου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 3

Παρασκευή 4

Παγκόσμια ημέρα κατά του Καρκίνου

Σάββατο 5

Κυριακή 6

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 7

Τρίτη 8

Τετάρτη 9

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 10

Αγ. Χαραλάμπους

Παρασκευή 11

Σάββατο 12

Κυριακή 13

ΤΕΛΩΝΟΥ και ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ, Αρχή Τριωδίου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 14

Τρίτη 15

Τετάρτη 16

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 17

Παρασκευή 18

Σάββατο 19

Κυριακή 20

ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Δευτέρα 21

Τρίτη 22

Τετάρτη 23

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Πέμπτη 24

Παρασκευή 25

Σάββατο 26

Κυριακή 27

Της Απόκριω

*Η αίθουσα του θρόνου
στο Μινωϊκό Ανάκτορο Κνωσσοῦ στην Κρήτη*

Ο Κυκλαδικός πολιτισμός έχει πολλά να επιδείξει. Οι Κυκλαδίτες υπήρξαν περίφημοι ναυτικοί. Πρώτοι κατασκεύασαν καράβια που μπορούσαν να ταξιδεύουν σε ανοιχτές θάλασσες κι εμπορεύονταν με πολλούς λαούς.

Αξιόλογο μνημείο του πολιτισμού αυτού είναι μέρος μιας ολόκληρης πόλης, που ανακαλύφθηκε στο Ακρωτήρι της Θήρας, όπου υπάρχουν σπίτια μέχρι και τρίπατα, γεμάτα υπέροχες πολύχρωμες τοιχογραφίες εμπνευσμένες από τη ζωή των κατοίκων.

Υπάρχει επίσης και ο θησαυρός της Κέρου (μικρό νησί Ν.Α. της Νάξου). Στη θέση Κάβος πρέπει να υπήρχε ιερό μεγάλης λατρευτικής σημασίας για τους Κυκλαδίτες.

Οι **Μινωίτες (2800 – 1600π.Χ.)** ως ναυτικός λαός, έγιναν οι απόλυτοι κυρίαρχοι των θαλασσών και του εμπορίου. Οι ανοχύρωτες πόλεις τους, δείχνουν ότι δεν απειλούνταν από εχθρούς, ενώ η τέχνη τους καθρεφτίζει μια κοινωνία που απολάμβανε την αρμονία της φύσης. Συχνά απεικόνιζε σκηνές ειρηνικές, με μόνο λίγα στοιχεία του πολέμου κατά την διάρκεια της χρυσής τους εποχής.

Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός (1900 – 1100 π.Χ.)

αποτέλεσε ένα συλλογικό όρο για τους λαούς της Ελλάδας που συμμερίζονταν κοινά πολιτιστικά χαρακτηριστικά κατά την διάρκεια της Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Οι Μυκηναίοι θεωρούνταν ένας στιβαρός λαός, μια στρατιωτική κοινωνία με εντυπωσιακά τείχη που έκαναν τους άλλους να τους σέβονται και να τους υπολογίζουν. Οι Μυκηναίοι και ιδιαίτερα η τέχνη τους επηρεάστηκαν σημαντικά από τον πολιτισμό των Μινωιτών. Οι δύο χαμένοι πολιτισμοί της Μεσογείου πορεύτηκαν σε παράλληλους αιώνες, μέχρι που οι Μινωίτες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν απέναντι στη στρατιωτική δύναμη των Μυκηναίων.

Στα ΒΔ παράλια της Μ. Ασίας, τα νησιά του Αιγαίου και στην Κρήτη φτάνουν οι πρώτες τεχνικές της επεξεργασίας και της χρήσης των μετάλλων (χαλκός, ορείχαλκος, πολύτιμα μέταλλα, χρυσός και άργυρος) για την κατασκευή εργαλείων, όπλων, σκευών και κοσμημάτων. Η χρήση των νέων αυτών τεχνικών που ήρθαν από την Μεσοποταμία και επεκτάθηκαν στην Ασία και την κοιλάδα του Νείλου είχαν κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και ιδεολογικές συνέπειες. Δημιουργήθηκε έτσι η δυνατότητα αύξησης της παραγωγής, η δημιουργία πλεονασμάτων και μια ανοικτή αναπτυγμένη

οικονομία με εμπορικές ανταλλακτικές δραστηριότητες, καθώς επίσης και η δημιουργία μεγάλων κρατών, έπειτα αυτοκρατοριών, με ισχυρή κρατική οργάνωση, με σταθερές δυναστείες και σαφή διαχωρισμό των κοινωνικών τάξεων και τη δημιουργία αστικών κέντρων όπου συναντιόντουσαν οι τεχνίτες και οι έμποροι.

Η εγκατάσταση των προελληνικών πληθυσμών επέφερε ορισμένες προσαρμογές στο φυσικό περιβάλλον. Έτσι στις παραδοσιακές καλλιέργειες της αγροτικής οικονομίας προστέθηκε και η αμπελοκαλλιέργεια. Αναπτύχθηκε η ναυσιπλοΐα και η αλιεία, δίπλα στην κτηνοτροφία.

Ο Ρωμαϊκός πολιτισμός δημιούργησε μια σπουδαία αυτοκρατορία. Επηρεάστηκε σημαντικά από τον ελληνικό πολιτισμό, κυρίως κατά τον Χρυσό Αιώνα, όπου και πραγματοποιήθηκαν τα μεγαλύτερα πολιτισμικά επιτεύγματα της Αρχαίας Ελλάδας. Πάντα μνημόνευαν και εκτιμούσαν τους Έλληνες, από τους οποίους απέκτησαν την γνώση και την έμπνευση.

Ο Αιγυπτιακός πολιτισμός αναπτύχθηκε στη βορειανατολική περιοχή της Αφρικής, παράκτια της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Η επιτυχία οφείλεται στην

ικανότητα των Αιγυπτίων να προσαρμόζονται και να εκμεταλλεύονται το ιδιαίτερο και αφιλόξενο περιβάλλον της Κοιλάδας του Νείλου. Η σωστή διαχείριση σε συνδυασμό με την εύφορη κοιλάδα με αφθονία προϊόντων οδήγησε στην κοινωνική ανάπτυξη και σε έναν εξελιγμένο πολιτισμό.

Ο βυζαντινός πολιτισμός, που μεταλαμπάδευσε τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη ως την Κεντρική Ευρώπη.

Ο «δυτικός» πολιτισμός όπως διαμορφώθηκε με τον σχηματισμό των ευρωπαϊκών κρατών στη Δύση και

Ο «ανατολικός» πολιτισμός, κύριος φορέας του οποίου υπήρξαν οι Άραβες.

Αυτό δεν είναι τυχαίο. Η λεκάνη της Μεσογείου χαρακτηρίζεται από μια εκπληκτική ομοιογένεια, όσον αφορά τη μορφολογία του εδάφους, το κλίμα, το φως και κυρίως τη θάλασσα, είτε πρόκειται για το Αιγαίο, είτε για τα αφρικανικά παράλια, είτε για τις ισπανικές ακτές.

Σήμερα, είναι αναγκαίο, οι μεσογειακοί λαοί να παίξουν τον καταλυτικό τους ρόλο προς την κατεύθυνση της ειρήνης, της συναδέλφωσης και της άμβλυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων. Ιδιαίτερα στις νότιες με-

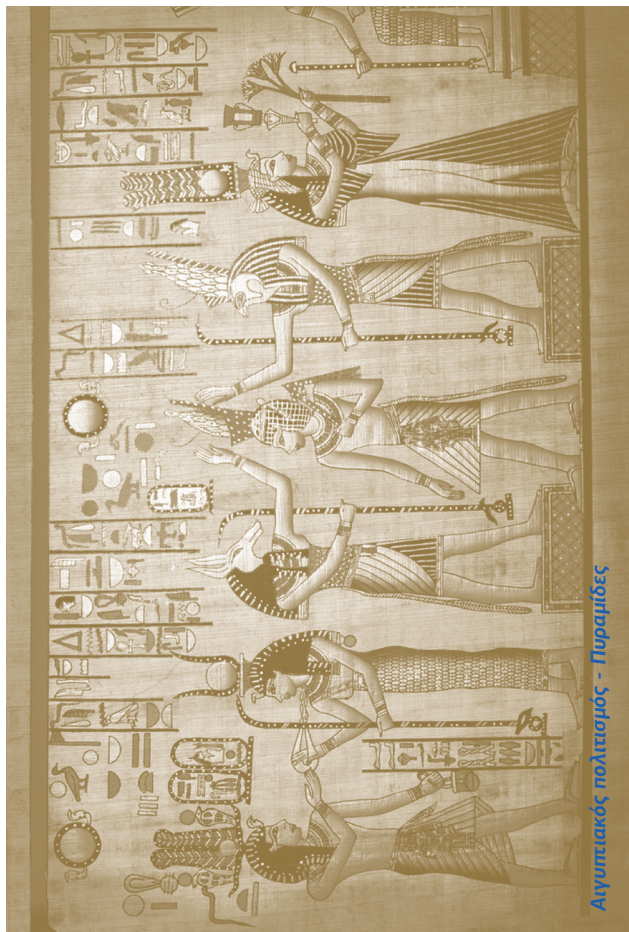

«Ο ψαράς» Μινωικό Ανάκτορο Κνωσού

σογειακές ακτές, όπου, παρά τις πολιτικές κρίσεις που ενυπάρχουν, γίνεται μια αξιόλογη πνευματική ανάπτυξη, αναδύεται η ελπίδα μιας πολιτιστικής συνάντησης ανάμεσα στους πολιτισμούς, που θα διευκολύνει τις ανθρώπινες και πνευματικές επαφές μεταξύ των δύο χωριστών θρησκευτικών ομάδων.

Πρέπει να υπογραμμίζουμε τα πράγματα που μας ενώνουν και να μην επιμένουμε στα πράγματα που μας χωρίζουν. Να αντλήσουμε δύναμη από το κοινό μας ιστορικό παρελθόν, να ενισχύσουμε τους κοινούς μας δεσμούς και να προβάλουμε με συνεχείς μορφωτικές ανταλλαγές ένα παράδειγμα αδελφοσύνης και συνεργασίας στο πεδίο του πνεύματος και του πολιτισμού.

Αιγυπτιακός πολιτισμός - Πυραμίδες

ΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΤΕΧΝΕΣ – ΕΠΙΣΤΗ- ΜΕΣ ΣΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΙ- ΓΑΙΟ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙ- ΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

Στην Μεσόγειο Θάλασσα και ιδιαίτερα το Αιγαίο, με τα νησιά του, πάνω από πέντε χιλιάδες χρόνια ως τις μέρες μας, αναπτύχθηκαν ιδιαίτερα τα γράμματα και οι τέχνες.

Μιλώντας για την τέχνη του Αιγαίου, μιλούμε ουσιαστικά για την τέχνη του Ιωνικού κόσμου που άνθησε τόσο στις μεγάλες μικρασιατικές πόλεις (Εφεσο, Μίλητο, Σμύρνη κ. ά.) όσο και στα Αιγαιοπελαγίτικα νησιά. Η ποίηση και η πλαστική γεννήθηκαν στο Αιγαίο, στον ίδιο χώρο που γεννήθηκε ο θεός της μουσικής, ο Απόλλων.

Στις Κυκλάδες γεννιέται ο «πρωτοκυκλαδικός πολιτισμός» με απρόσμενη λαμπρότητα και καλλιτεχνικό πλούτο. Εκεί όμως που η κυκλαδική τέχνη φτάνει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα είναι η γλυπτική των ειδωλίων. Οι τεχνίτες είχαν αποκτήσει μια θαυμαστή σοφία και μια συνθετική όραση των όγκων και την εξαιρετική

εκμετάλλευση της καμπύλης στην κίνηση των μελών ενός σώματος.

Στην κυριαρχία του Μυκηναϊκού κόσμου, όπου δημιουργούνται οι ανεξάρτητες πόλεις-κράτη, εμφανίζεται η γένεση της λυρικής ποίησης και η δημιουργία μεγάλων έργων που ικανοποιούσαν τις φιλοδοξίες τους. Αυτά τα χρόνια γεννιέται η μεγάλη ελληνική πλαστική, η αρχιτεκτονική με τους μνημειακούς λίθινους και μαρμάρινους ναούς. Η αγγειογραφία βρίσκεται στη μυθολογία το ανεξάντλητο υλικό που θα τη θρέψει για αιώνες. Απτά παραδείγματα έχουμε στη Νάξο (άγαλμα 11 μέτρων του Διόνυσου, τα αγάλματα στη Δήλο, στη Μήλο, στη Σάμο κ.αλ).

Στη Σάμο κατασκευάζεται μια στοά, γνωστή ως η στοά των στωικών φιλοσόφων που έμελε να παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου και όχι μόνο. Αρχιτέκτονες, γλύπτες και μηχανικοί δημιούργησαν θαυμαστά έργα, επινόησαν εξαιρετικές λύσεις τεχνικών προβλημάτων και ανακάλυψαν την τεχνική των κούφιων χάλκινων εσωτερικά αγαλμάτων. Τα δημόσια έργα στη Σάμο έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όπως το Ευπαλίνειο όρυγμα, μήκους 1250μ, όπου τρύπησαν το βουνό για να υδροδοτηθεί η πόλη της Σάμου.

Στη Σίφνο ο θησαυρός της καλλιτεχνικής ακμής ήταν μια πηγή πλούτου και οικονομικής ανάπτυξης.

Μέσα στον 5ο αιώνα η φυσιογνωμία της τέχνης των νησιών είναι ακόμα πιο ευδιάκριτη καθώς η τύχη στάθηκε ευνοϊκή και έφτασαν ως εμάς μερικά εξαιρετα έργα αυτών των χρόνων. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν ο δίσκος της Μήλου, ένα ανάγλυφο κεφάλι θεάς επάνω σε ένα κυκλικό κομμάτι μαρμάρου.

Σε πολλά Αιγαιοπελαγίτικα νησιά έχουν βρεθεί επιτύμβιες στήλες των πρώιμων κλασικών χρόνων που μαρτυρούν την υψηλή στάθμη της τέχνης τους που επηρέασε πολλούς σύγχρονους καλλιτέχνες.

Στο νησί της Χίου ο τυφλός ποιητής συνέθεσε τα Ομηρικά Έπη καταγράφοντας τους έως τότε διάσπαρτους μύθους στις ραψωδίες της Ιλιάδας και της Οδύσσειας. Στη Μεσόγειο περιπλανήθηκε ο μυθικός Οδυσσέας με το νόστο στην καρδιά για την πολυπόθητη Ιθάκη. Στις ακτές της Ιωνίας και της Αιολικής γης αναπτύχθηκε η λυρική ποίηση με τη Σαπφώ και τον Αρχίλοχο.

Ο Ηράκλειτος, ο Θαλής, ο Ευκλείδης και τόσοι άλλοι σοφοί της Ιωνίας προήγαγαν τα μαθηματικά και την Γεωμέτρηση.

Από τα πιο σπουδαία επιτεύγματα του ελληνικού πνεύματος είναι η δημιουργία του θεάτρου. Στην κόχη

της Αττικής γης κάτω από την Ακρόπολη στο θέατρο Διονύσου παίχτηκαν στο εκπαιδευμένο Αθηναϊκό κοινό οι τραγωδίες του Αισχύλου, Σοφοκλή, Ευριπίδη, οι κωμωδίες του Αριστοφάνη και τόσων άλλων που μόνο αποσπάσματα των έργων τους έχουν διασωθεί.

Τον 5ο αιώνα π.Χ. οι τέχνες, αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική και αγγειογραφία φτάσανε σε τέτοιο σημείο τελειότητας και λεπτότητας που ποτέ δεν ξεπεράστηκαν από τότε.

Η ρωμαϊκή κατάκτηση σημαίνει ουσιαστικά το τέλος του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Η νέα θρησκεία εκτόπισε τους αρχαίους θεούς από τα ιερά τους. Ο νέος κόσμος ίδρυσε τα δικά του ιερά, την δική του τέχνη. Η νέα τέχνη πήρε το όνομα της αρχαιοελληνικής πόλης του Βυζαντίου, οργάνωσε τη δική της γλώσσα και βρήκε νέους εκφραστικούς τρόπους. Και στη νέα αυτή θρησκεία ένα αιγαιοπελαγίτικο νησί απέκτησε καίρια θέση: στην Πάτμο έγινε η Αποκάλυψη του Ιωάννη.

Στην Αγορά της Αρχαίας Αθήνας θεμελιώθηκε η Δημοκρατία που ως τις μέρες μας δεν έχει επινοηθεί πιο άριστο πολίτευμα. Τέθηκαν οι βάσεις της φιλοσοφίας με την Σωκρατική διδασκαλία, την Πλατωνική και Αριστοτελική σκέψη. Ο Σωκράτης δίδαξε πως ο άνθρωπος πρέπει να γνωρίσει τον εαυτό του «Γνώθι σ' αυτόν» και να ζήσει με δικαιοσύνη και αρετή. Ο Ηρόδοτος ο

«πατέρας της ιστορίας» και ο Θουκυδίδης ο μεγαλύτερος ιστορικός της αρχαιότητας, το έργο του οποίου συνέχισε αργότερα ο Ξενοφών. Ο σπουδαίος ποιητής, ο Πίνδαρος, έζησε τον 5ο αιώνα π.Χ. Την εποχή αυτή αναπτύχθηκαν η ρητορική με το Δημοσθένη και τον Ισοκράτη. Στη φυσική ο Δημόκριτος θα διατυπώσει πρώτος τη θεωρία για τη σύσταση της ύλης από άτομα (ατομική θεωρία).

Η Μεσόγειος έχει πληθώρα ιστορικών μνημείων που εκφράζουν την υψηλή αρχιτεκτονική. Από την Ακρόπολη, τους Δελφούς, το ναό του Ασκληπιού στην Επίδαυρο, τις Μυκήνες και την Φαιστό, που αναδεικνύουν το μεγαλείο του Μινωικού και Μυκηναϊκού πολιτισμού, η Ελλάδα βρίθει μνημείων προστατευμένων από την UNESCO και την παγκόσμια κοινότητα. Άλλα σπουδαία μνημεία, η Μεγάλη Λέπτις στην Λιβύη, αρχαία πολιτεία των λιβυκών ακτών, η πόλη της Αρτέμιδος στην Έφεσο της Τουρκίας, το μεγάλο θέατρο της Εφέσου, ο αρχαιολογικός χώρος της «Κοιλιάδας των Ναών» στον Ακράγαντα στην Ιταλία, η γη του βασιλιά Πύρρου στο Βουθρωτό Αλβανίας, με τα σπουδαία αρχαιοελληνικά ρωμαϊκά και ενετικά μνημεία, με το ιερό του Ακκληπιού και το Βαπτιστήριο, το επίνειο της Κυρήνης στην Απολλωνία της Λιβύης. Από τη Συρία και την Ιορδανία οι βυζαντινές πολιτείες και τα αραβικά παλάτια, η ρωμαϊκή Παλμύρα και η αραβική Πέτρα των αρχαίων

Ναβαταίων. Η αφρικανική ακτή της Μεσογείου, σε Λιβύη και Μαρόκο, η βυζαντινή Απολλωνία και οι κάσμες στο Μαρόκο. Οι βυζαντινοαραβικές εκκλησίες στο Παλέρμο της Σικελίας και το αραβικό παλάτι της Αλάμπρα στην Γρανάδα. Οι αρχαιολογικοί χώροι της Κύπρου. Ο Κολοσσός της Ρόδου και τα αγάλματα του Κοιμισμένου Έρωτα, το Άγαλμα της Νίκης και ο Ναός της Ίσιδος.

Ναός της Ίσιδος - Αίγυπτος

ΑΡΧΑΙΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

Η ελληνική γλώσσα ήταν για χιλιάδες χρόνια η διεθνής γλώσσα συνεννόησης στη Μεσόγειο, ενώ το ελληνικό αλφάβητο (εξέλιξη του Φοινικικού) αποτέλεσε τη βάση για το Λατινικό και το Κυριλλικό αλφάβητο. Στους Φοίνικες, που ήταν εξαιρετικοί έμποροι και θαλασσοπόροι, ανάγεται η πλειονότητα των σημερινών αλφαβήτων, αφού, μέσω του Ελληνικού και δευτερευόντως του Αραμαϊκού, το αλφάβητο τους αποτέλεσε τον θεμέλιο λίθο των σημερινών αλφαβήτων.

Εκτός όμως από τους άνδρες Έλληνες φιλοσόφους υπήρξαν και γυναίκες φιλόσοφοι, άγνωστες στους πολλούς. Τα ονόματά τους και ως ένα βαθμό η φιλοσοφική τους ενασχόληση σώθηκαν από τα γραπτά τους ή από σχετικές αναφορές μεταγενέστερων συγγραφέων. Εντοπίστηκαν συνολικά 40 γυναίκες φιλόσοφοι και μαθηματικοί, από τον 10ο αι. π.Χ. έως τον 5ο αι. μ.Χ.

Η Αρήτη ήταν σύγχρονη του Σωκράτη και δίδαξε Φιλοσοφία στη σχολή της Αττικής σε περισσότερους από 100 φιλοσόφους. Έγραψε σαράντα βιβλία, στα οποία μεταγενέστεροι φιλόσοφοι, ακόμη και μέχρι την

εποχή του Βοκάκιου (1313-1375 μ.Χ.), ανέτρεχαν για να αντλήσουν πληροφορίες.

Η Διοτίμα, εκτός από φιλόσοφος, υπήρξε και ιέρεια.

Η Θεανώ η Θουρία ή Κροτωνιάτιδα ήταν Ελληνίδα μαθηματικός και αστρονόμος του 6ου π.Χ. αι.

Η Υπατία ήταν νεοπλατωνική φιλόσοφος του 4ου μ.Χ. αι. και αστρονόμος, γνωστή και με το προσωνύμιο η «Γεωμετρική».

Ο Δίσκος της Φαιστού

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δευτέρα 28

Τρίτη 1

Τετάρτη 2

ΜΑΡΤΙΟΣ

Πέμπτη 3

Παρασκευή 4

Σάββατο 5

Κυριακή 6

Της Τυρινής

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δευτέρα 7

Καθαρά Δευτέρα

Τρίτη 8

Παγκόσμια Ημέρα της γυναίκας

Τετάρτη 9

ΜΑΡΤΙΟΣ

Πέμπτη 10

Παρασκευή 11

Α' Χαιρετισμοί

Σάββατο 12

Κυριακή 13

Α' Νηστειών

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δευτέρα 14

Τρίτη 15

Τετάρτη 16

ΜΑΡΤΙΟΣ

Πέμπτη 17

Παρασκευή 18

Β' Χαιρετισμοί

Σάββατο 19

Κυριακή 20

Β' Νηστειών

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δευτέρα 21

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού

Τρίτη 22

Διεθνής Ημέρα Γης

Τετάρτη 23

ΜΑΡΤΙΟΣ

Πέμπτη 24

Παρασκευή 25

Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, Εθνική Εορτή
Γ' Χαιρετισμοί

Σάββατο 26

Κυριακή 27

Γ' Νηστειών

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δευτέρα 28

Τρίτη 29

Τετάρτη 30

ΜΑΡΤΙΟΣ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Πέμπτη 31

Παρασκευή 1

Δ' Χαιρετισμοί

Σάββατο 2

Κυριακή 3

Δ' Νηστειών

Κυκλαδικό ειδώλιο. Ο μουσικός

Η **Μεσογειακή μουσική**, οι λαϊκοί χοροί, η δημώδης ποίηση και η λογοτεχνία, συνδέονται μεταξύ τους σε μια αιώνια κοινή ιστορική ρίζα. Είμαστε οι λαοί που μετατρέπουμε τον πόνο και τη χαρά σε έμμετρο λόγο, που τραγουδάμε με το ίδιο πάθος τον έρωτα, τη ζωή και τον θάνατο. Η μουσική, με τις λύρες και τα λαούτα, ως πολιτιστικό και πολιτισμικό προϊόν αντιμετωπίζεται ως ευκαιρία οικοδόμησης ενός πανανθρώπινου διαύλου επικοινωνίας πέρα από γλωσσικά σύνορα και εμπόδια, ως μια δυνατότητα επαφής και αλληλεπίδρασης των λαών απαλλαγμένης από εθνοκεντρικά ή ρατσιστικά φορτία ικανή να προωθήσει ένα κλίμα ειρηνικής συνύπαρξης.

Οι «Μουσικές της Μεσογείου» δείχνουν από μόνες τους τη δυναμική τους, την δυνατότητα μιας πραγματικής ή/και φαντασιακής υπέρβασης και διαπραγμάτευσης των ορίων τους.

Πουθενά μέσα στον ελλαδικό χώρο η μουσική δεν γνώρισε μέσα στους αιώνες τόσο πλούτο και τόση ποικιλία όσο το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου. Η ελληνική μυθολογία τοποθετεί τη γέννηση της μουσικής και του χορού στην Κρήτη. Ο μεγαλύτερος μουσικός της ελλη-

νικής μυθολογίας, ο Ορφέας, συνδέθηκε με το Αιγαίο, παίρνοντας μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία και με τη λύρα του έδινε ρυθμό στους κωπηλάτες και γαλήνευε τη θάλασσα. Ο Αλκαίος είναι κορυφαίος εκπρόσωπος της αιολικής λυρικής ποίησης. Η Σαπφώ είναι η πρώτη που χρησιμοποίησε το πλήκτρο στη λύρα. Ο Αρίων που υπήρξε ο μεγαλύτερος κιθαρωδός της εποχής του (650π.Χ.) και συχνά εικονίζεται με την κιθάρα του στη ράχη ενός δελφινιού. Ο Φρύνις ο Μυτιληναίος (5ος αι. π.Χ.) και ο Αγίνωρ ο Μυτιληναίος (4ος αι. π.Χ.) ονομαστοί για τις καινοτομίες που εισήγαγαν στην αρχαία ελληνική μουσική. Ο Πυθαγόρας, ξεκινώντας από την Σάμο (6ος αι. π.Χ.), προβάλλει την επιστημονική βάση της μουσικής. Με τις θεωρίες του άσκησαν μεγάλη επίδραση στη μουσική σκέψη όλων των εποχών μέχρι τις μέρες μας. Ο Θεόκριτος από την Κω (3ος αι. π.Χ.) γράφει για τα τραγούδια των βοσκών και των ψαράδων. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι νέοι της Κρήτης μάθαιναν τους νόμους τραγουδιστά ώστε να μην τους ξεχνούν.

Αλλά και στον τομέα της βυζαντινής θρησκευτικής μουσικής, το Αιγαίο ήταν ο χώρος όπου αναπτύχθηκαν πολύ σημαντικές ψαλτικές παραδόσεις, όπως στο Άγιο Όρος, την Πάτμο και την Κρήτη.

Στο Αιγαίο οφείλουμε την διάκριση ανάμεσα στη θαλασσινή και στεριανή μουσική. Η ρίμα και ο δεκαπεντασύλλαβος συνταιριάχτηκαν αρμονικά από τους νησιώτες στις μαντινάδες, τα δίστιχα. Έτσι έχουμε μαντινάδες ερωτικές, κοινωνικές, ιστορικές, πολιτικές, θρησκευτικές, σατιρικές, επαινετικές, ευχετικές κλπ.

Παρ' όλες τις αλλεπάλληλες κατακτήσεις και ξένες επιδράσεις, οι μικροκοινωνίες του Αιγαίου κατάφεραν να διατηρήσουν μέσα στο χρόνο την μουσική τους γλώσσα αντιμετωπίζοντας με φαντασία και έμπνευση το καινούριο και διατηρώντας το πατροπαράδοτο.

Η λατέρνα, αν και περιορίστηκε στα αστικά κέντρα, συντέλεσε στην ομοιόμορφη διάδοση σκοπών σε όλο το Αιγαίο, γεφυρώνοντας τη λαϊκή με την αστική παράδοση.

Η Λύρα φαίνεται να έχει παρουσιαστεί στην Ελλάδα τον 10ο αι. Όμως και στα νησιά η λύρα εκτοπίζεται από την κυριαρχία του βιολιού. Παρόλα αυτά η λύρα παραμένει ένα από τα κυριότερα εθνικά σύμβολα των νησιών.

Το ρεμπέτικο διατηρεί όλα τα χαρακτηριστικά της γνήσια λαϊκής δημιουργίας, που παρά τις ξένες επιδράσεις εκφράζει μια προσαρμοστικότητα στις εκάστοτε

κοινωνικές συνθήκες. Στη Σμύρνη και σε άλλα λιμάνια της Μεσογείου χορεύουν και τραγουδούν Έλληνες μουσικοί με Αρμένιους τραγουδιστές και Τσιγγάνες χορεύτριες μπροστά σε ένα κοινό που αντιπροσώπευε όλες τις φυλές της Ανατολικής Μεσογείου. Συνταιριάζει μια μουσική που έρχεται να ενταχθεί και να συνεχίσει αρμονικά την αιγαιοπελαγίτικη μουσική παράδοση. Μια μουσική που πατάει στέρεα πάνω στη μελωδική και ποιητική δομή του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού, ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί την αρμονική γλώσσα της Δύσης και τα τεχνάσματα της Ανατολής.

Η Μεσόγειος ενέπνευσε μεγάλους ζωγράφους όπως τον Ματίς, τον Πικομπιά, τον Ρενουάρ και τον Πικάσσο, τους ζωγράφους του μοντερνισμού. Προηγήθηκαν ο ΠώλΣινιάκ και ο Ζορζ Σερά.

Εκτός από τα μνημεία, τις τέχνες, την αρχιτεκτονική και τις μουσικές της Μεσογείου, η κουζίνα της, τα ήθη και οι παραδόσεις δημιουργούν αυτόν τον μοναδικό χαρακτήρα του μεσογειακού λαού που ζει με πάθος και ιστορική μνήμη.

Το Αιγαίο και η Ελληνική λογοτεχνία

Το Αιγαίο Πέλαγος, καθώς και η Πελοπόννησος, τα Επτάνησα, η Κρήτη και η Κύπρος, εκτός από την ιστορική, εθνική και οικονομική σημασία του, αποτελούν αιώνες τώρα έναν πολυσήμαντο χώρο παραγωγής λογοτεχνίας, τέχνης και πολιτισμού.

Από τα πρώτα κείμενα που εμφανίζονται είναι η Ηλιάδα και η Οδύσσεια του Ομήρου όπου ο ποιητής τοποθετεί τους ήρωές του μέσα στο γεωγραφικό χώρο του Αιγαίου. Φαίνεται, σύμφωνα με τις περιγραφές του, από την ανατολή προς τη δύση και από βορρά προς νότο, να γνωρίζει πολύ καλά αυτό το Αρχιπέλαγος.

Η αίσθηση της ελευθερίας, της προστασίας και ασφάλειας, που αποπνέει το Αιγαίο, φαίνεται πολύ καθαρά για πρώτη φορά στους «Πέρσες» του Αισχύλου. Την ίδια αίσθηση βλέπουμε και στον Ευριπίδη.

Οι περιγραφές του Αιγαίου από τους αρχαίους συγγραφείς και οι ποιητικές εικόνες μπορούν να πολλαπλασιαστούν, καθώς όλοι τους, ποιητές και πεζογράφοι, ιστορικοί και ρήτορες αναφέρονται τόσο στη φυσική ομορφιά του πελάγους, όσο και στη σημασία του για

την ιστορική, οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξη της περιοχής.

Στα μεταγενέστερα χρόνια, οι αναφορές στο Αιγαίο είναι πολλές. Οι θαλασσινοί κίνδυνοι, τα ναυάγια, αποτελούν επαναλαμβανόμενα θέματα στα δημοτικά μας τραγούδια, μαζί με ιστορίες κουρσάρων και πειρατών, αφού το Αιγαίο επί αιώνες αποτελούσε πεδίο πειρατικών επιδρομών και πολλών εχθρικών επιθέσεων.

Αυτή η πλούσια αιγαιοπελαγίτικη ποιητική παραγωγή οδήγησε στα θαλασσινά ή ναυτικά τραγούδια (τα νησιώτικα) που συνοδεύονται από τους χαρακτηριστικούς μουσικούς σκοπούς (συρτός, μπάλος κ.ά).

Από τους επώνυμους νεοέλληνες ποιητές εκείνος που φαίνεται να χρησιμοποιεί υλικό στην ποίησή του είναι ο Ανδρέας Κάλβος με τις τέσσερις ωδές: «Εις Χίον», «ο Ωκεανός», «Τα Ηφαίστεια» και «εις Σάμον» όπου υμνεί τους θαλασσινούς αγώνες των κατοίκων για την ελευθερία.

Μια σειρά από συγγραφείς και πεζογράφους διακρίνονται για την αγάπη τους για θαλασσινά θέματα: ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ο Ανδρέας Καρκαβίτσας (συγγραφείς), και ο Φώτης Κόντογλου, ο Στρατής Μυ-

ριβήλης, και ο Ηλίας Βενέζης (πεζογράφοι).

Ο Γιώργος Σεφέρης, ο Καριωτάκης και Οδυσσέας Ελύτης προσφέρουν στους απλούς ανθρώπους πνευματικούς και καλλιτεχνικούς προσανατολισμούς.

Ο έρωτας

Το αρχιπέλαγος,

Κι η πρώρα των αφρών του

Κι οι γλάροι των ονείρων του

Στο πιο ψηλό κατάρτι του ο ναύτης ανεμίζει

Ένα τραγούδι

Οδυσσέας Ελύτης

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Δευτέρα 4

Τρίτη 5

Τετάρτη 6

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Πέμπτη 7

Παρασκευή 8

Ο Ακάθιστος Ύμνος

Σάββατο 9

Κυριακή 10

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Δευτέρα 11

Τρίτη 12

Τετάρτη 13

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Πέμπτη 14

Παρασκευή 15

Σάββατο 16

Του Λαζάρου

Κυριακή 17

Των Βαΐων

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Μ. Δευτέρα 18

Μ. Τρίτη 19

Των Δέκα Παρθένων

Μ. Τετάρτη 20

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Μ. Πέμπτη 21

Ο Μυστικός Δείπνος

Μ. Παρασκευή 22

Παγκόσμια ημέρα Γης
ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

Μ. Σάββατο 23

Κυριακή 24

ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Δευτέρα 25

Αγ. Γεωργίου

Τρίτη 26

Τετάρτη 27

ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΜΑΪΟΣ

Πέμπτη 28

Παρασκευή 29

Ζωοδόχου Πηγής

Σάββατο 30

Κυριακή 1

Εργατική Πρωτομαγιά, Του Θωμά

ΤΟ ΠΡΩΙΜΟ ΑΙΓΑΙΟ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

Ο κόσμος του Αιγαίου, πολύ πριν από τους Έλληνες φιλοσόφους, είχε περάσει το στάδιο της κλειστής παραδοσιακής κοινωνίας. Ωστόσο τόσο η αρχαιολογική έρευνα όσο και τα γραπτά μνημεία από τις πινακίδες της Γραμμικής Β Γραφής, αποκαλύπτουν ότι τα μυκηναϊκά βασίλεια (14ος και 15ος αι. π.Χ.) ήταν κράτη με στρατό, στόλο, γραφειοκρατικό σύστημα, κυβερνητική ιεραρχία, καταμερισμό εργασίας και κοινωνική διαστρωμάτωση.

Από τις πινακίδες της Γραμμικής Β φαίνεται ότι οι Μυκηναίοι είχαν διαμορφώσει έναν κώδικα δικαίου που καθόριζε την μυκηναϊκή κοινωνία. Ο δίσκος της Φαιστού ίσως αποτελεί ένα είδος πρακτικού ημερολογίου πάνω στο οποίο έχουν αποτυπωθεί διάφορες φάσεις αστερισμών, χρησμών για τον προγραμματισμό εποχικών δραστηριοτήτων.

Το Μινωϊκό ανάκτορο λειτουργούσε ως σχολείο αγωγής και παιδείας. Ακόμη και ο κώδικας της Γόρτυνας (5ος αι. π.Χ.) περιλαμβάνει στοιχεία οικογενειακού,

θηρσκευτικού και αστικού δικαίου που ανάγεται στη Μινωϊκή εποχή.

Η αρχαιολογική έρευνα έχει δείξει ότι ο Μινωϊκός και Μυκηναϊκός κόσμος είχαν πολύ στενές και συνεχείς επαφές με τους πολιτισμούς της Ανατολικής Μεσογείου.

Η μεταλλουργία εμφανίζεται στο Αιγαίο την 3η χιλιετία και έμελε να φέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο ζωής κυρίως στη γεωργία όσον αφορά την βελτίωση στον τρόπο παραγωγής, στην βελτίωση της οικοδομικής τέχνης άρα και της κατοικίας και την ναυπηγική όπου δόθηκε η δυνατότητα να αναπτυχθεί περισσότερο και να βελτιωθεί η ναυσιπλοΐα.

Με την ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας αναπτύχθηκαν τα μεγάλα ταξίδια και κατά συνέπεια βελτιώθηκαν τα σκάφη. Αναπτύχθηκαν επίσης οι γνώσεις των μετεωρολογικών φαινομένων και των ρευμάτων αλλά και οι αστρονομικές γνώσεις. Υπάρχουν ενδείξεις ότι από πολύ νωρίς ο Αιγαιοπελαγίτης έκανε χρήση της αιολικής ενέργειας χρησιμοποιώντας τον αέρα ως κινητήρια δύναμη των πλοίων. Αυτό φαίνεται στις πρωτομινωικές σφραγίδες.

Στις νησιωτικές κοινότητες του Αιγαίου ο καταμερισμός εργασίας είχε φτάσει στο επίπεδο του «σύνθετου

καταμερισμού εργασίας ή καθ'αυτό εξειδίκευση» (Ε. Durkheim, κοινωνιολόγος). Οι μεταλλουργοί, οι έμποροι, οι καλλιτέχνες (γλύπτες και ζωγράφοι), οι ναυπηγοί, οι ναυτικοί είναι μερικές από τις βεβαιωμένες ειδικότητες που συνέβαλλαν στην οργανωτική συνοχή της κοινωνίας, όπου η εργασία του ενός ταίριαζε με την εργασία του άλλου και την συμπλήρωνε.

Στα οικοδομήματα και τον τρόπο ζωής των αιγαϊκών οικισμών κυριαρχεί ο ανθρωπισμός. Στον Αιγαιοπελαγίτη επιβάλλεται ο λόγος και ο διάλογος, όχι η δύναμη. Γι αυτό στα νησιά, παρόλο που πολύ νωρίς εμφανίστηκαν χώροι συναθροίσεων, δεν αναγέρθηκαν ποτέ βασιλικά ανάκτορα. Συνεπώς η συγκέντρωση του πλούτου, άρα της εξουσίας, δεν ήταν σε λίγα χέρια.

Ο ανθρωποκεντρισμός του Αιγαίου φαίνεται και στην τέχνη. Μόνο στο Αιγαίο ο άνθρωπος δεν λάτρευσε και δεν προσκύνησε τα ζώα. Εδώ θεός και άνθρωπος έγιναν κατ'εικόνα και ομοίωση του άλλου. Τα νεολιθικά, τα κυκλαδικά, τα μυκηναϊκά ή γεωμετρικά ειδώλια, ο κούρος ή η κόρη είναι η ανάδειξη του ατόμου σε βασικό κύτταρο της ανθρώπινης κοινωνίας. Αυτός ο ανθρωπισμός που καθρεφτίζεται στα αντικείμενα, θα πρέπει να χαρακτηρίζει και την σκέψη των ανθρώπων.

Οι Αιγαιοπελαγίτες χρησιμοποίησαν έννοιες όπως η

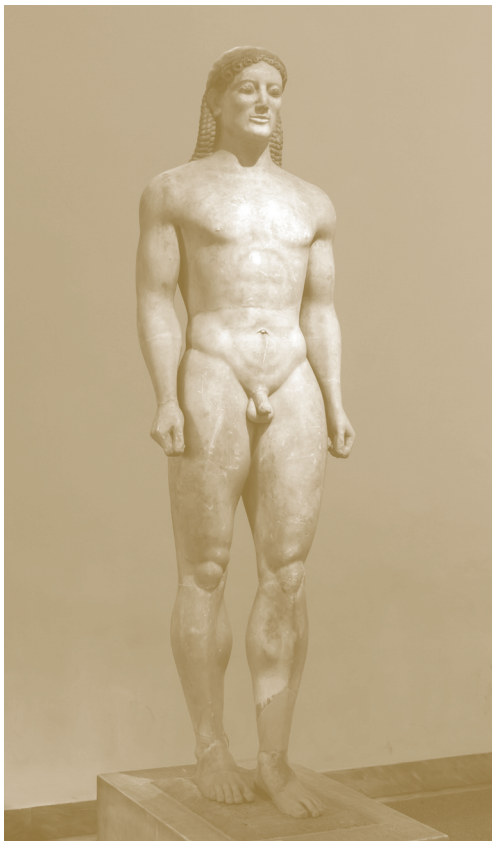
ηθική και η πολιτική σκέψη. Βοήθησαν τους Έλληνες να επινοήσουν την πολιτική σκέψη. Η κεντρική θέση του ατόμου στην κοινωνία αποτέλεσε το κύριο υπόβαθρο, πάνω στο οποίο θεμελιώθηκε η πολιτική επιστήμη των Ελλήνων. Η ελευθερία του ατόμου δεν έπρεπε να θέτει σε κίνδυνο την έννοια της ισότητας.

Έχοντας υπόψη όλα αυτά αλλά και τις αφηγήσεις των πολυταξιδεμένων εμπόρων και ναυτικών, που πολλοί από αυτούς εξελίχθηκαν σε φιλοσόφους, μπορούμε να κατανοήσουμε την επίδραση που είχε ο Αιγαιοπελαγίτικος πολιτισμός σε όλο τον κόσμο.

**Το σπανιότερο
ψηφιδωτό του
κόσμου - Δήλος**

Κούρος

Καρυάτιδα

ΜΑΪΟΣ

Δευτέρα 2

Τρίτη 3

Τετάρτη 4

ΜΑΪΟΣ

Πέμπτη 5

Αγ. Ειρήνης

Παρασκευή 6

Σάββατο 7

Κυριακή 8

Γιορτή της Μητέρας

ΜΑΪΟΣ

Δευτέρα 9

Τρίτη 10

Τετάρτη 11

ΜΑΪΟΣ

Πέμπτη 12

Παρασκευή 13

Σάββατο 14

Κυριακή 15

Διεθνής Ημέρα Οικογένειας

ΜΑΪΟΣ

Δευτέρα 16

Τρίτη 17

Τετάρτη 18

ΜΑΪΟΣ

Πέμπτη 19

Παρασκευή 20

Σάββατο 21

Κωνσταντίνου και Ελένης

Κυριακή 22

Γενοκτονία των Ποντίων

ΜΑΪΟΣ

Δευτέρα 23

Τρίτη 24

Τετάρτη 25

ΜΑΪΟΣ

Πέμπτη 26

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καπνίσματος

Παρασκευή 27

Σάββατο 28

Κυριακή 29

ΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ.

ΜΕΡΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟ.

Οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές καλύπτουν το 9,68% της Μεσογείου. Στην Ελλάδα αυτό το ποσοστό αγγίζει το 20,1%.

- Μόνο το 2,48% των μεσογειακών Θ.Π.Π (Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών) έχει οργανωμένο σχέδιο διαχείρισης που να καθοδηγεί τις δράσεις σε αυτές.
- Η οικονομική αξία της Μεσογείου ανέρχεται σε 5,6 τρισεκατομμύρια δολάρια.
- Από τη Μεσόγειο διέρχεται το 15% της παγκόσμιας ναυτιλίας.
- Οι υδατοκαλλιέργειες αντιπροσωπεύουν ήδη άνω του ήμισυ της συνολικής παραγωγής ιχθυωδών της Μεσογείου.
- Η μικρή παράκτια αλιεία αντιστοιχεί στο 59% περίπου της συνολικής απασχόλησης επί σκάφους στη Μεσόγειο, προσφέροντας περίπου 134.300 θέσεις

εργασίας που αντιπροσωπεύουν το 80% του μεσογειακού στόλου.

- Οι ανθρωπογενείς πιέσεις που δέχεται σήμερα η Μεσόγειος είναι εντονότερες από ποτέ. Μέσω προγραμμάτων Interreg-Med όπως το MedTrends αλλά και το PHAROS4MPAs, μαζί με πολλούς συνεργάτες από πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα και εθνικές αρχές ανά τη Μεσόγειο, διερευνώνται διεξοδικά τα οικονομικά μεγέθη, οι τάσεις ανάπτυξης και οι επιπτώσεις διαφορετικών δραστηριοτήτων στη θάλασσα όπως η αλιεία, οι υδατοκαλλιέργειες, η ναυτιλία, αλλά και ο τουρισμός, η κρουαζιέρα και τα σκάφη αναψυχής στα οικοσυστήματα και στα είδη.
- Οι μεγάλοι ποταμοί της περιοχής έχουν δημιουργήσει πολύτιμα οικοσυστήματα όπως το Δέλτα του Νείλου και του Έβρου. Στις περιοχές αυτές συγκεντρώνονται 2 ως 5 εκατομμύρια αποδημητικά πουλιά κάθε χρόνο. Ωστόσο τα οικοσυστήματα αυτά υπολογίζεται ότι αντιπροσωπεύουν μονάχα το 6% των αντίστοιχων εκτάσεων επί ρωμαϊκής εποχής.
- Σήμερα λιγότερο από 5% της λεκάνης της Μεσογεί-

ου καλύπτεται από δάση. Αρχαιολογικά ευρήματα δείχνουν ότι εκεί που σήμερα απλώνονται θάμνοι ή έρημος, υπήρχαν άλλοτε πλούσια δάση.

- Η Μεσόγειος αντιπροσωπεύει το 1% των παγκόσμιων θαλάσσιων εκτάσεων αλλά περιέχει το 6% του συνόλου των θαλάσσιων ειδών. Μερικά από τα πιο απειλούμενα είδη του πλανήτη ζουν εδώ, όπως η θαλάσσια φώκια Μονάχους.

Σήμερα η Μεσόγειος είναι, σύμφωνα με έρευνες, μια από τις πιο μολυσμένες θάλασσες στην Ευρώπη. Χιλιάδες τόνοι απορριμμάτων καταλήγουν κάθε χρόνο στη θάλασσα της Μεσογείου, τραυματίζοντας ή ακόμα και θανατώνοντας εμβληματικά θαλάσσια είδη, κάποια εκ των οποίων είναι προστατευόμενα και απειλούμενα, όπως θαλάσσιες χελώνες, κητώδη κ.ά., ενώ παράλληλα υποβαθμίζουν σημαντικά τα θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα. Το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ενωμένων Εθνών υπολογίζει ότι κάθε χρόνο χύνονται στη Μεσόγειο 650 εκατομμύρια τόνοι λυμάτων, 129.000 τόνοι ορυκτέλαιου, 60.000 τόνοι υδραργύρου, 3.800 τόνοι μολύβδου και 36.000 τόνοι φωσφορικών αλάτων. Τα υδάτινα αποθέματα αντιμετωπίζουν οξύτατο

πρόβλημα επίσης. Υπολογίζεται ότι το 2025 μία στις δύο χώρες της Μεσογείου θα χρησιμοποιεί τους υδάτινους πόρους της πάνω από τον ρυθμό ανανέωσης. Αυτό συμβαίνει ήδη στην Μάλτα και την Κύπρο.

Αίτια ρύπανσης είναι:

- Τα ανεπαρκώς επεξεργασμένα αστικά λύματα, τα οποία μέσα από αγωγούς μεταφοράς αποβλήτων, ρεμάτων, ποταμών και άλλων διόδων καταλήγουν στη θάλασσα.
- Ο τουρισμός φέρνει αρνητικές επιπτώσεις. Κάθε χρόνο 100-200 εκατομμύρια τουρίστες επισκέπτονται τη Μεσόγειο, γεγονός που οδηγεί στην καταστροφή των ακτών λόγω τουριστικών εγκαταστάσεων για τους επισκέπτες. Αυτό συχνά οδηγεί σε υποβαθμισμένα τοπία, σε διάβρωση του εδάφους, στην αύξηση των αποβλήτων στη θάλασσα, την απώλεια φυσικών οικοτόπων, την απώλεια ή πίεση των απειλούμενων ειδών, την εξαφάνιση μεσογειακά ειδών όπως οι θαλάσσιες χελώνες και φώκιες. Από την άλλη πλευρά ο τουρισμός στηρίζει τις μικρές κοινότητες των παράκτιων περιοχών και των νησιών με την παροχή εναλλακτικών πηγών εισοδήματος.

- Η Μεσόγειος θάλασσα αποτελεί κόμβο διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, συγκεντρώνοντας το 20% του παγκόσμιου θαλάσσιου εμπορίου και το 10% των φορτηγών πλοίων για τη μεταφορά εμπορευμάτων. Έτσι, ο κίνδυνος ατυχήματος, αλλά και οι συνήθεις απορρίψεις αποβλήτων από τα πλοία, αποτελούν μόνιμους επιβαρυντικούς παράγοντες.
- Το μεγάλο φάσμα βιομηχανικών δραστηριοτήτων, καθώς και μια σειρά από ιδιαίτερα βιομηχανοποιημένα σημεία που συγκεντρώνονται κυρίως στο βορειοδυτικό τμήμα της περιοχής αποτελούν πηγές ρύπανσης. Η παρουσία αυτών των περιοχών ρύπανσης, που βρίσκονται γενικά σε ημι-κλειστούς κόλπους και όρμους κοντά σε σημαντικά λιμάνια, μεγάλες πόλεις και βιομηχανικές περιοχές, είναι ίσως το μεγαλύτερο πρόβλημα της Μεσογείου Θάλασσας.
- Η Μεσόγειος είναι επίσης από τις μεγαλύτερες οδούς διακίνησης πετρελαίου. 1.000.000 τόνοι αργού πετρελαίου χύνονται ετησίως στη θάλασσα λόγω ναυτικών ατυχημάτων.
- Τα θαλάσσια απορρίμματα που προέρχονται από τον άνθρωπο. Σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπολογίζεται ότι το 80% του συνόλου των

θαλάσσιων απορριμμάτων προέρχεται από χερσαίες πηγές, ενώ το 20% είναι αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας στη θάλασσα.

- Η υπεραλίευση στη Μεσόγειο Θάλασσα είναι μια άλλη ανθρώπινη παρέμβαση. Εκτιμάται ότι το 20% των θαλάσσιων πόρων έχουν εξαντληθεί και το 15% βρίσκεται σε υπερεκμετάλλευση. Τα τελευταία χρόνια φαίνεται ότι υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι το μέγεθος και η ποιότητα των ψαριών έχουν μειωθεί δραματικά σε πολλές αλιευτικές θαλάσσιες περιοχές.

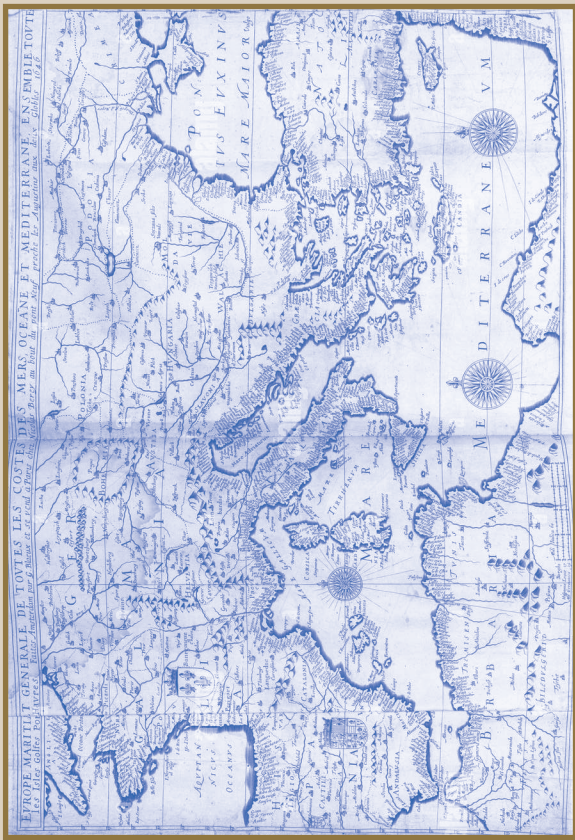
Η μόλυνση του περιβάλλοντος έχει επηρεάσει τη Μεσόγειο γιατί με την αύξηση της θερμοκρασίας που προκαλείται από τη έκλυση αερίων στην ατμόσφαιρα, αυξάνεται και η θερμοκρασία της θάλασσας.

Τα τελευταία 25 χρόνια αυξήθηκε κατά 1,5 βαθμούς κελσίου η θερμοκρασία της Μεσογείου. Μετατρέπεται έτσι σταδιακά σε τροπική θάλασσα.

Επίσης άλλος ένας κίνδυνος για την πανίδα της Μεσογείου είναι η προσέλκυση επικίνδυνων ψαριών όπως ο λαγοκέφαλος, ο οποίος προέρχεται από τροπικές θάλασσες και εξαφανίζει τα αυτόχθονα είδη ψαριών, ενώ ο ίδιος είναι δηλητηριώδης.

Το νερό της Μεσογείου ανακυκλώνεται από τον Ατλαντικό Ωκεανό και δεν είναι και τόσο απλό επειδή δεν περιορίζεται μόνο σε μια απλή είσοδο του νερού του Ατλαντικού από το Γιβραλτάρ στη λεκάνη της Μεσογείου. Τα νερά της Μεσογείου έχουν μεγαλύτερη περιεκτικότητα σε αλάτι (38,4 γραμμάρια αλάτι σε 100 γραμμάρια νερού), από τα νερά του Ατλαντικού Ωκεανού (36 γραμμάρια αλάτι σε 1.000 γραμμάρια νερού). Μόνο η Ερυθρά και η Νεκρά Θάλασσα είναι πιο αλμυρές από τη Μεσόγειο. Για τους λόγους αυτούς η Μεσόγειος εμφανίζει νερά πυκνότερα από αυτά του Ατλαντικού.

Χάρτης Ευρώπης

ΜΑΪΟΣ ΙΟΥΝΙΟΣ

Δευτέρα 30

Τρίτη 31

Τετάρτη 1

ΙΟΥΝΙΟΣ

Πέμπτη 2

Παρασκευή 3

Σάββατο 4

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Κυριακή 5

ΙΟΥΝΙΟΣ

Δευτέρα 6

Τρίτη 7

Τετάρτη 8

ΙΟΥΝΙΟΣ

Πέμπτη 9

Παρασκευή 10

Σάββατο 11

Κυριακή 12

Της Πεντηκοστής, Παγκόσμια Ημέρα του Πατέρα

ΙΟΥΝΙΟΣ

Δευτέρα 13

Του Αγίου Πνεύματος

Τρίτη 14

Τετάρτη 15

ΙΟΥΝΙΟΣ

Πέμπτη 16

Παρασκευή 17

Σάββατο 18

Κυριακή 19

ΙΟΥΝΙΟΣ

Δευτέρα 20

Τρίτη 21

Τετάρτη 22

ΙΟΥΝΙΟΣ

Πέμπτη 23

Παρασκευή 24

Σάββατο 25

Κυριακή 26

ΙΟΥΝΙΟΣ

Δευτέρα 27

Τρίτη 28

Τετάρτη 29

Πέτρου και Παύλου

Πέμπτη 30

Η Σύναξη των Δώδεκα Αποστόλων

Παρασκευή 1

Κοσμά και Δαμιανού Αναργύρων

Σάββατο 2

Κυριακή 3

ΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Σήμερα η κατάσταση στη Μεσόγειο βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο. Παρόλα αυτά, ενθαρρυντικό είναι το γεγονός, ότι το πρόβλημα της θαλάσσιας ρύπανσης βρίσκεται τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο του δημόσιου διαλόγου και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον ερευνητών, θεσμικών παραγόντων, μη κυβερνητικών οργανώσεων (Μ.Κ.Ο) και κυρίως των πολιτών. Υπερεθνικά όργανα όπως η Ε.Ε και τα Ηνωμένα Έθνη έχουν σκύψει πάνω στο τεράστιο αυτό πρόβλημα.

Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας της Μεσογείου είναι πολυεπίπεδο: διεθνείς συμβάσεις (π.χ. η **Σύμβαση της Βαρκελώνης** για την προστασία του περιβάλλοντος της Μεσογείου και τα πρωτόκολλά της), η **Ευρωπαϊκή νομοθεσία** για τις χώρες της Ε.Ε. (π.χ. η οδηγία για τους οικοτόπους), **εθνικές νομοθεσίες** των παράκτιων κρατών στις θαλάσσιες ζώνες επί των οποίων έχουν κυριαρχία και δικαιοδοσία (αιγιαλίτιδα ζώνη και Αποκλει-

στική Οικονομική Ζώνη ή άλλες παρεμφερείς ζώνες).

Οι περισσότερες χώρες έχουν αναπτύξει προγράμματα για το Περιβάλλον κι έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση της Βαρκελώνης. Η Σύμβαση της Βαρκελώνης έχει υπογραφεί από 22 Μεσογειακές χώρες, κι έχει στόχο την πρόληψη και μείωση της ρύπανσης και όσο είναι δυνατό, την εξάλειψη της, είτε αυτό οφείλεται σε δραστηριότητες στην ξηρά ή στη θάλασσα, καθώς και τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας».

Είναι σημαντικό τα μέτρα που θα ληφθούν να περιλαμβάνουν ρυθμίσεις ή ακόμα και απαγορεύσεις, ειδικά για ιδιαίτερα επιβαρυντικές για το περιβάλλον δραστηριότητες, όπως οι εξορύξεις υδρογονανθράκων και οι καταστρεπτικές αλιευτικές πρακτικές (π.χ. η τράτα βυθού).

Θα πρέπει έως το 2030 τουλάχιστον το 30% της Μεσογείου να απολαμβάνει ειδικό προστατευτικό καθεστώς, μέσω της θεσμοθέτησης Θ.Π.Π. και της λήψης κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων προστασίας και

διαχείρισης με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. εκπροσώπων της πολιτείας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημόνων, χρηστών της περιοχής, κ.ά)

Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να ενσωματωθούν στο νέο **Στρατηγικό Πρόγραμμα Δράσης** για τη βιοποικιλότητα το οποίο είναι υπό διαμόρφωση με τη συμμετοχή όλων των χωρών της Μεσογείου. Και στη συνέχεια θα πρέπει να υιοθετηθούν και να στηριχθούν από τις χώρες της Μεσογείου. Ειδικότερα για την Ελλάδα, τα επόμενα χρόνια θα είναι κρίσιμα για να κερδιθεί το *στοίχημα της προστασίας των θαλασσών μας*. Τα Προεδρικά Διατάγματα και τα σχέδια διαχείρισης που θα θεσμοθετηθούν στο πλαίσιο ενός σημαντικού έργου που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000», πρέπει να είναι αποτελεσματικά και λειτουργικά και να λαμβάνουν υπόψη τις οικολογικές ανάγκες των περιοχών.

Για να διατηρήσουμε τις θάλασσές μας ζωντανές και υγιείς, για εμάς και τις επόμενες γενιές, θα πρέπει να εξασφαλίσουμε μία «γαλάζια» *ανάπτυξη* που θα έχει ως βασικούς πυλώνες την προστασία του θαλάσσιου πλού-

του και την κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.

Η **συνεργασία των Μεσογειακών χωρών** αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού πλαισίου προστασίας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και την ανάπτυξη μιας βιώσιμης, «γαλάζια», οικονομίας για την ευημερία των λαών της Μεσογείου σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον.

Η Θαλάσσια Μεσογειακή Πρωτοβουλία είναι η σύμπραξη WWF Ιταλίας, Ελλάδας, Γαλλίας, Ισπανίας, Τουρκίας, Αδριατικής, Βόρειας Αφρικής, του γραφείου ευρωπαϊκής πολιτικής του WWF (EPO), WWF International και του περιφερειακού γραφείου της περιοχής (MedPO) συνεργάζονται για να αντιμετωπίσουν όσα απειλούν τη Μεσόγειο. Υλοποιούν πρωτοποριακά προγράμματα στις ελληνικές θάλασσες για την βιώσιμη αλιεία, την παράκτια αλιεία με παράλληλη προστασία της θαλάσσιας ζωής, τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές με στόχο τη διάσωση σημαντικών ειδών και οικοτόπων, τη στήριξη των εισοδημάτων των τοπικών κοινωνιών και την υπεύθυνη κατανάλωση ψαρικών.

Ιδρύματα και Φορείς που ασχολούνται με το ευαίσθητο οικοσύστημα της περιοχής της Μεσογείου:

1) Thalassa Foundation. Ένα Ίδρυμα για την Προστασία της Θάλασσας. Το ίδρυμα Thalassa με έδρα τη Γενεύη, είναι ένας περιβαλλοντικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός που δραστηριοποιείται σε θέματα θαλάσσιας προστασίας στην Μεσόγειο, και ιδιαίτερα στον Ελλαδικό χώρο. Σκοπός του Ιδρύματος είναι η αποκατάσταση και προστασία των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων σε βάθος χρόνου, καθώς και η βιώσιμη διαχείρισή τους.

2) Το MEDASSET Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλασσιών Χελωνών). Είναι διεθνής μη κερδοσκοπική οργάνωση που εργάζεται για την προστασία των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων στη Μεσόγειο, με επίκεντρο τη θαλάσσια χελώνα.

3) Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS/MEDITERRANEAN SOS Network

Η πειρατεία στη Μεσόγειο

Η Μεσόγειος ποτέ δεν ήταν απαλλαγμένη από πειρατές παρά μόνο στις μέρες μας και κατά τους πρώτους αιώνες της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Στην ακμή τους οι Κρητικοί ήταν ξακουστοί πειρατές σχεδόν όσο και οι Κίλικες. Η Κρήτη, με τον μινωικό της στόλο να την προστατεύει άφηνε αφύλακτες τις ακτές της εκτός από τις βόρειες. Κατά τη διάρκεια της Αθηναϊκής Ηγεμονίας τα τείχη των παραθαλάσσιων πόλεων είτε έμεναν ημιτελή είτε - όπως στη Χίο - καταδαφίστηκαν. Τον 5ο αιώνα η Ιωνία ήταν χωρίς τείχη και ο Θουκιδίδης και ο Διόδωρος αναφέρουν τη Ρόδο, την Κω, την Κνίδο, τη Σάμο, τη Μυτιλήνη, την Κύζικο και τη Λάμψακο μεταξύ των απροστάτευτων πόλεων.

ΙΟΥΛΙΟΣ

Δευτέρα 4

Τρίτη 5

Τετάρτη 6

ΙΟΥΛΙΟΣ

Πέμπτη 7

Παρασκευή 8

Σάββατο 9

Κυριακή 10

ΙΟΥΛΙΟΣ

Δευτέρα 11

Τρίτη 12

Τετάρτη 13

ΙΟΥΛΙΟΣ

Πέμπτη 14

Παρασκευή 15

Σάββατο 16

Κυριακή 17

Αγ. Μαρίνας

ΙΟΥΛΙΟΣ

Δευτέρα 18

Τρίτη 19

Τετάρτη 20

ΙΟΥΛΙΟΣ

Πέμπτη 21

Παρασκευή 22

Σάββατο 23

Κυριακή 24

ΙΟΥΛΙΟΣ

Δευτέρα 25

Τρίτη 26

Αγ. Παρασκευής

Τετάρτη 27

Αγ. Παντελήμονος

ΙΟΥΛΙΟΣ

Πέμπτη 28

Παρασκευή 29

Σάββατο 30

Κυριακή 31

ΦΑΡΟΙ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

– ΦΑΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

άρος σημαίνει φως στο σκοτάδι, σημαίνει ζωή, σημαίνει ελπίδα, σημαίνει παρηγοριά, προστασία, ασφάλεια, συντροφιά μα και περηφάνια.

Οι φάροι θεωρούνται, από τα σημαντικότερα σύγχρονα μνημεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Οι φάροι αποτελούσαν και ακόμη αποτελούν, πηγή έμπνευσης σεναριογράφων, σκηνοθετών, γλυπτών και φωτογράφων και δίνουν κίνητρα σε περιπατητές, πεζοπόρους ή ορειβάτες, για να πάνε κοντά τους.

Η ονομασία του προέρχεται από το μικρό νησί κοντά στην Αλεξάνδρεια, όπου κτίστηκε ο πρώτος φάρος στον κόσμο το 296 – 280 π.Χ. και κατέρρευσε από σεισμό το 1323μ.Χ. Είχε ύψος 157 μέτρα και φωτοβολία 30 ναυτικά μίλια

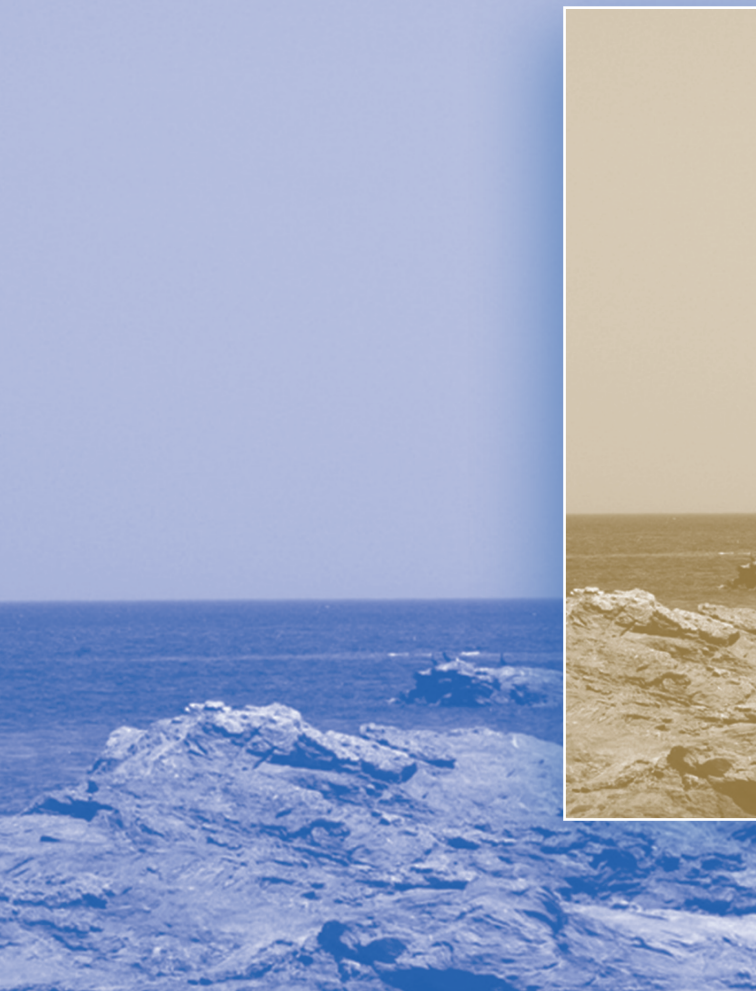
Φαίνεται όμως ότι οι φάροι ήταν γνωστοί ακόμα από τα Ομηρικά έπη με την ονομασία Πυρσοί. Αυτοί

φλέγονταν στις κορυφές των λόφων και των βουνών και άναβαν με εύφλεκτες ύλες ώστε να διευκολύνονται οι ναυτικοί.

Στην Ελλάδα ο πρώτος φάρος κτίστηκε επί Καποδίστρια το 1828 στην Αίγινα και στη συνέχεια στην νήσο Κέα.

Από τότε και μέχρι σήμερα έχει γίνει ένα φαρικό δίκτυο στο Αιγαίο που θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα και πιο οργανωμένα στον κόσμο και που περιλαμβάνει περίπου 1400 φάρους, φανούς, φανόπλοιους και φανοσημαντήρες. Καλύπτει 15.000 χλμ. Ελληνικών ακτών.

Το φαρικό δίκτυο της χώρας μας εξελίχθηκε σταδιακά. Το 1863 το φαρικό δίκτυο στην Ελλάδα αριθμούσε 29 φάρους και φανούς. Τον επόμενο χρόνο με την απελευθέρωση των Ιονίων νήσων προστέθηκαν άλλοι 15 που είχαν κατασκευαστεί ήδη από το 1822 από τη Μεγάλη Βρετανία στην οποία ανήκαν μέχρι τότε τα Επτάνησα. Μέχρι το 1887, χρονολογία σταθμό για την ιστορία των Ελληνικών φάρων, προστέθηκαν άλλοι 25 φάροι και φανοί (σύνολο 49) ανάμεσά τους και δύο στη Μαγνησία (ένας στο Τρίκερι και ένας στο Βόλο), πρώην Τούρκικοι, που αποκτήθηκαν με την προσάρτηση της Θεσσαλίας το 1881.

Ο φάρος Τουρλίτης, στην Άνδρο.

Τα πρώτα χρόνια οι φάροι λειτουργούσαν με ξύλα, κάρβουνα και διάφορες ρητίνες. Αργότερα προστέθηκε το λάδι και το πετρέλαιο. Στις αρχές του 20ου αιώνα κατασκευάστηκαν φωτιστικά μηχανήματα που δεν απαιτούν την καθημερινή ανθρώπινη παρουσία. Σήμερα οι φάροι λειτουργούν με την ηλιακή ενέργεια (φωτοβολταϊκά).

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι πέτρινοι φάροι, οι οποίοι λειτουργούσαν και ως σπίτι για τον εκάστοτε φαροφύλακα. Οι φάροι του 19ου αιώνα είναι τετράγωνοι, οκτάγωνοι και κυκλικοί ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκονται. Ωστόσο, οι περισσότεροι φάροι είναι κυκλικοί επειδή αυτή η κατασκευή είναι η καταλληλότερη για τις περιοχές που βάλλονται από όλες τις πλευρές από σκληρές καιρικές συνθήκες. Οι φαροφύλακες στο παρελθόν έμεναν με την οικογένειά τους στον φάρο για περίπου 6 μήνες και στη συνέχεια τους αντικαθιστούσε κάποιος άλλος φαροφύλακας. Στην Ελλάδα έχουμε 120 πέτρινους φάρους με τον ψηλότερο να βρίσκεται στο νησάκι Διδύμη ή Γαϊδουρονήσι απέναντι από το λιμάνι της Ερμούπολης στη Σύρο.

Οι πιο εντυπωσιακοί πέτρινοι φάροι στην Ελλάδα είναι στα Χανιά, στην Αλεξανδρούπολη, την Πάτρα, την

Ο φάρος της Αλεξανδρούπολης

Άνδρο, στα Αντικύθηρα, στην Ναύπακτο, στην Κεφαλονιά, στο νησάκι Άγιος Σώστης Μεσολογγίου, στο ακρωτήριο Ταίναρο, στο ακρωτήριο Μαλέα στην Πελοπόννησο, στη Λήμνο ο Άκρα Κόμπι, ο Πασάς στις Οινούσες, ο Αγρέλιος στη Λέσβο.

Οι πέτρινοι φάροι αντικαταστάθηκαν με φάρους από τσιμέντο και ατσάλι (20ος αι) οι οποίοι βέβαια δεν έχουν την γοητεία των πέτρινων φάρων.

Σήμερα οι περισσότεροι φάροι δεν είναι επιτηρούμενοι. Οι περισσότεροι από αυτούς έχουν αντικατασταθεί από το 1945 και μετά γιατί το μεγαλύτερο μέρος του φαρικού δικτύου καταστράφηκε στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, αφού ήταν εκτεθειμένοι στους εισβολείς.

Εκτός όμως από τους φάρους που βρίσκονται στο Αιγαίο, δεν πρέπει να παραλείψουμε σημαντικούς φάρους στη Μεσόγειο όπως αυτός της Αλεξάνδρειας (Αίγυπτος), στη Βρέστη (Γαλλία), Αρτούρια (Ισπανία), Σαν Εστεμπάν ντε Πράβια (Ισπανία), Καντάμπρια (Ισπανία), νήσος Μαύρος (Ισπανία), ο φάρος της Σμύρνης (Τουρκία), ο φάρος του Πειραιά (Ελλάδα).

Ο φάρος Αγίων Θεοδώρων, στην Κεφαλονιά.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δευτέρα 1

Τρίτη 2

Τετάρτη 3

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Πέμπτη 4

Παρασκευή 5

Σάββατο 6
Η Μεταμόρφωση Του Σωτήρος

Κυριακή 7

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δευτέρα 8

Τρίτη 9

Τετάρτη 10

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Πέμπτη 11

Παρασκευή 12

Σάββατο 13

Κυριακή 14

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δευτέρα 15

Κοίμηση της Θεοτόκου

Τρίτη 16

Τετάρτη 17

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Πέμπτη 18

Παρασκευή 19

Σάββατο 20

Κυριακή 21

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δευτέρα 22

Τρίτη 23

Τετάρτη 24

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Πέμπτη 25

Παρασκευή 26

Σάββατο 27

Οσ. Φανουρίου

Κυριακή 28

Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Οι θαλάσσιες επικοινωνίες στο Αιγαίο αλλά και στην Δυτική Μεσόγειο και στην Εγγύς Ανατολή χρονολογούνται από τη Νεολιθική εποχή. Οι πρώτες συναλλαγές στον κόσμο του Αιγαίου φαίνεται να είχαν σαν αντικείμενο τον οψιδιανό, που υπήρχε σε τρία Ελληνικά νησιά, στη Μήλο, στην Αντίπαρο και στο Γυαλί (κοντά στη Νίσυρο) που τον χρησιμοποιούσαν για μαχαίρια και ξύστρες.

Σύμφωνα με το Θουκυδίδη, οι έμποροι της Μινωϊκής Κρήτης φαίνεται να έπαιζαν σημαντικό ρόλο στο διεθνιστικό πνεύμα που αναπτύχθηκε με το εμπόριο της εποχής. Το γεγονός ότι βρέθηκαν αιγυπτιακά αγάλματα και αιγυπτιακοί σκαραβαίοι δείχνει τις συναλλαγές που είχαν οι Μινωίτες με χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Η κρητική ναυτική δραστηριότητα φαίνεται και στους Αιγυπτιακούς εικονογραφημένους τάφους.

Οι Κυκλάδες ανέπτυξαν και αυτές εμπορικές σχέσεις τόσο με την Κρήτη όσο και με την Ηπειρωτική Ελλάδα.

Μετά το 1460 π.Χ οι Μυκηναίοι φαίνεται πως κυρι-

άρχησαν στην Κρήτη, συνέχισαν τη ναυτική παράδοση του νησιού και επειδή το κέντρο της δύναμής τους ήταν στην ηπειρωτική Ελλάδα, άνοιξαν το εμπόριό τους στη Μεσόγειο. Δυτικά με την Νότια Ιταλία, πέρα από τη Σικελία, ως τη Μασσαλία και την Ισπανική ακτή. Ανατολικά ως την Τροία, τη Συρία και Νότια ως την Αίγυπτο και την Παλαιστίνη.

Τα αντικείμενα που εξήγαγαν ήταν Μυκηναϊκά αγγεία, για τη μεταφορά λαδιού, χυτά ορειχάλκινα όπλα, ειδικά σπαθιά, μπρούντζινα αντικείμενα, κρασί, κατεργασμένη ξυλεία. Εισήγαγαν μπρούντζο, τσίγκο, χαλκό από την Κύπρο, ασήμι και ίσως άλογα και υφάσματα από την Παλαιστίνη, μικρά πορσελάνινα είδη, αλάβαστρο και χρυσάφι από την Αίγυπτο ή από πόλεις της Ανατολικής Μεσογείου.

Μαζί με τις ναυτικές εξορμήσεις αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες προσπάθειες αποικισμού. Έτσι ιδρύονται πόλεις στις Κυκλάδες, την ηπειρωτική Ελλάδα, στις ακτές της Συρίας, της Παλαιστίνης, της Κύπρου και της Σικελίας. Με επί κεφαλής την Αθήνα, τα Μέγαρα, την Κόρινθο και την Χαλκίδα από τις αποικίες, οι

Έλληνες ξεχύθηκαν προς όλες τις ακτές της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου. Άλλη ομάδα αποικιών χτίστηκε στις Βαλκανικές ακτές της Αδριατικής και την Κάτω Ιταλία.

Τα κίνητρα για αυτές τις επεκτάσεις ήταν η ανάπτυξη της εμποροναυτικής δραστηριότητας, οι οικονομικοπολιτικές πιέσεις και η επαφή με τους ντόπιους με σκοπό την ανταλλαγή προϊόντων. Το 475π.Χ. η Δήλος ήταν μια σοβαρή ναυτική μονάδα ώστε να εξελιχθεί σε διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο ως το 69π.Χ. οπότε καταστράφηκε ολοσχερώς από τους πειρατές.

Οι εμπορικές συναλλαγές που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο από τους Έλληνες ναυτικούς άνοιξαν δρόμους στη Μεσόγειο αλλά και παγκοσμίως.

Μωσαϊκό - Δήλος

Πίνακας του Βολανάκη

Το Λιμάνι του Πειραιά

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δευτέρα 29

Τρίτη 30

Αγ. Αλεξάνδρου

Τετάρτη 31

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 1

Παρασκευή 2

Σάββατο 3

Κυριακή 4

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 5

Τρίτη 6

Τετάρτη 7

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 8

Η Γέννηση της Θεοτόκου

Παρασκευή 9

Σάββατο 10

Κυριακή 11

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 12

Τρίτη 13

Τετάρτη 14

Ύψωση του Τιμίου Σταυρού

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 15

Παρασκευή 16

Σάββατο 17

Σοφίας, Αγάπης, Πίστεως, Ελπίδας

Κυριακή 18

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 19

Τρίτη 20

Διαθνής Ημέρα Ειρήνης

Τετάρτη 21

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 22

Παρασκευή 23

Σάββατο 24

Κυριακή 25

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 26

Τρίτη 27

Τετάρτη 28

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 29

Παρασκευή 30

Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων

Σάββατο 1

Κυριακή 2

ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟΥ

Η Μεσόγειος όπως έγραψε η Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ «για αιώνες έχει μονοπωλήσει την παγκόσμια Ιστορία». Σήμερα, για μια ακόμα φορά, ολόκληρη η Ανατολική Μεσόγειος βράζει και είναι έτοιμη να εκραγεί.

Ιστορικά, η Μεσόγειος έχει αποτελέσει πεδίο οξύτατων ανταγωνισμών των εκάστοτε μεγάλων δυνάμεων για διάφορους λόγους, με αποτέλεσμα αιματηρούς πολέμους, κυρίως στη Μ. Ανατολή. Στο Ιράκ και τη Συρία, ανεκτίμητοι πολιτιστικοί θησαυροί αιώνων υπέστησαν την καταστροφική μανία των τζιχαντιστών σκοταδιστών.

Το Αιγαίο αποτελεί ιδιαίτερη περιοχή, συνυφασμένη με την ανάπτυξη του ελληνικού πολιτισμού από αρχαιοτάτων χρόνων. Παλαιότερα, στο κίνημα ειρήνης υπήρχε το σύνθημα «*Η Γειτονιά θέλει Ειρήνη*». Αυτό ισχύει και για τα Βαλκάνια και για τις σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας, που δεν είναι αναπόφευκτο να είναι σχέσεις έντα-

σης και προκλήσεων στο Αιγαίο. Αποτελεί αναγκαιότητα για την ελληνοτουρκική φιλία και μόνη επιλογή τον διάλογο για την επίλυση των προβλημάτων στις σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας, μακριά από καταστροφικές κούρσες εξοπλισμών, απειλές πολέμου και εθνικιστικές εμμονές σε «θεωρίες» περί «αιωνίων εχθρών» εκατέρωθεν του Αιγαίου. Όμως, υπάρχουν πολλά —τα περισσότερα μάλλον— που ενώνουν τις δύο χώρες και τους δύο λαούς.

Έχει αποδειχθεί και στην πρόσφατη ιστορία ότι περισσότεροι εξοπλισμοί δεν σημαίνουν περισσότερη ασφάλεια. Στην Ελλάδα μεγάλο μέρος του δημόσιου χρέους της χώρας μας οφείλεται σε διαδοχικές αγορές για την ενίσχυση της εθνικής άμυνας έναντι της Τουρκίας.

Καλούμαστε επίσης να αποδεχθούμε και την αλήθεια ότι πολλές σύγχρονες απειλές για την ασφάλεια δεν γνωρίζουν σύνορα, π.χ. η εξάπλωση θανατηφόρων επιδημιών, οι καταστροφές στο περιβάλλον κλπ. Αν, για παράδειγμα, η Μεσόγειος καταστεί νεκρή θάλασσα, λόγω της μόλυνσης του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος, τις συνέπειες θα υποστούν εξίσου και η Τουρκία και

η Ελλάδα. Διότι η μόλυνση δεν θα σταματήσει ούτε στα έξι ναυτικά μίλια, ούτε στα δώδεκα. Δεν κάνει διάκριση ανάμεσα στα ψάρια της Τουρκίας και τα ψάρια της Ελλάδας, που δεν φέρουν αντίστοιχα διακριτικά.

Η ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου με τα ενεργειακά αποθέματα και τον ρόλο της ως σταυροδρόμι Δύσης -Ανατολής βρίσκεται για μια ακόμα φορά, το τελευταίο διάστημα, στο επίκεντρο πολεμικών συγκρούσεων και γεωστρατηγικών παιχνιδιών. Συγκρούσεις που γίνονται πολύ σημαντικές και απειλούν με μια παγκόσμια σύρραξη.

Σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, όλοι οι λαοί της περιοχής βρίσκονται σε μια μετάβαση προς νέα, απρόβλεπτη πραγματικότητα. Όλα αλλάζουν: πολιτεύματα, οικονομίες, κοινωνίες, ισορροπίες δυνάμεων και συμμαχίες.

Η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας συνέβη ως αποτέλεσμα μιας σειράς πολιτικών αναταραχών και συγκρούσεων στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Μετά από μια περίοδο πολιτικής και οικονομικής κρίσης τη δεκαετία του 1980, οι συνιστώσες δημοκρατίες της Σοσιαλιστι-

κής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας χωρίστηκαν, αλλά τα ανεπίλυτα ζητήματα προκάλεσαν σφοδρούς διακρατικούς Γιουγκοσλαβικούς Πολέμους. Οι πόλεμοι επηρέασαν κυρίως τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τα γειτονικά με αυτή τμήματα της Κροατίας και μερικά χρόνια αργότερα το Κοσσυφοπέδιο.

Η διάλυση αυτή της Γιουγκοσλαβίας σε εθνικά κράτη αποτέλεσε σημείο ενδιαφέροντος για την Επιστήμη, που με διαφορετικές μεθοδολογίες και προσεγγίσεις προσπάθησε να αποτυπώσει την ιστορική συγκυρία καθώς και τη συμβολή διαφορετικών παραγόντων του πολιτικού αυτού φαινομένου. Δεν έπαιξε μόνον ρόλο από άποψη εθνική, θρησκευτική και πολιτισμική, αλλά και το γεγονός ότι υπήρξαν αλληλοσυνδεόμενες και αλληλοσυγκρουόμενες σχέσεις ισχύος και επιρροής, όχι μόνον στα Βαλκάνια, αλλά και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η γεωγραφία, η ιστορία και οι πολιτικές ισορροπίες οδήγησαν σε μια νέα πολιτική πραγματικότητα την οποία αντιμετωπίζει σήμερα όλη αυτή η περιοχή.

Η Αραβική Άνοιξη που ήταν ένα κύμα διαδηλώσεων και εξεγέρσεων για την προάσπιση της δημοκρατίας ξεκίνησε στην κεντρική Τунσία τον Δεκέμβριο του 2010 μετά τον αυτοπυρπολισμό ενός Τυνήσιου μικροπωλητή

που διαμαρτυρόταν για την κακομεταχείριση που βίωνε από τις αρχές. Τα αιτήματα των διαδηλωτών ήταν κυρίως οικονομικά και πολιτικά. Οι εξεγέρσεις εξαπλώθηκαν σε Αίγυπτο, Λιβύη, Τύνιδα, Αλγερία, Μαρόκο και οδήγησαν σε ένοπλες συγκρούσεις ακόμα και σε εμφυλίους πολέμους. Αξιοσημείωτη ήταν και η άνοδος ισλαμικών πολιτικών κομμάτων αναδεικνύοντας τις διαχωριστικές τάσεις που υπήρχαν στις κοινωνίες αυτές.

Ο πόλεμος στη Συρία, με την εμπλοκή του αυτοαποκαλούμενου Ισλαμικού Χαλιφάτου, της Τουρκίας, του Ιράκ, αλλά και της Ρωσίας και των ΗΠΑ, έχουν καταστήσει προβληματική ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Οι ατέλειωτες μεταναστευτικές ροές, οι αραβο-ισραηλινές διαφωνίες για τα θαλάσσια σύνορα (π.χ. 850 τετραγωνικά χιλιόμετρα της αμφισβητούμενης περιοχής μεταξύ του Ισραήλ και του Λιβάνου), αλλά και η ενεργειακά εξαρτώμενη Ευρώπη, έχουν οδηγήσει σε διαβουλεύσεις μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ και Αιγύπτου, που φαίνεται να ευδοκιμούν, αν και η δραματική μείωση της τιμής του πετρελαίου αποτελεί ισχυρό ανασταλτικό παράγοντα.

Οι σημαντικές εξελίξεις στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο τα τελευταία χρόνια με επίκεντρο τους νέους συσχετισμούς δυνάμεων και διαμόρφωσης συμμαχιών στο πεδίο της εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, όπως επίσης και οι επιπτώσεις αυτών των αλλαγών στην εθνική ασφάλεια και στην υπεράσπιση των γεωπολιτικών συμφερόντων της Ελλάδας και της Κύπρου, οδήγησαν σε τριμερείς συμφωνίες Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ και Ελλάδας - Κύπρου – Αιγύπτου καθώς και την συμμαχία ανάμεσα στην Κύπρο, το Ισραήλ, την Αίγυπτο, τον Λίβανο και στην κορυφή της «πυραμίδας» την Ιταλία. Αν αυτές οι συμφωνίες προχωρήσουν θετικά μπορούν να αποτελέσουν πραγματικό σταθεροποιητικό παράγοντα στην όλο και πιο ασταθή περιοχή στην οποία η συμπεριφορά της Τουρκίας μεταβάλλεται με γρήγορους ρυθμούς σε αποσταθεροποιητικό παράγοντα.

Το νησιωτικό σύμπλεγμα του Καστελόριζου έχει εξαιρετική γεωστρατηγική σημασία για την οριοθέτηση της ΑΟΖ της Ελλάδος με την Κύπρο, την Τουρκία και την Αίγυπτο. Το νησιωτικό αυτό σύμπλεγμα της Ελλάδος αποτελείται από 14 νησιά, νησίδες και βραχονησίδες και βρίσκεται στο Λύκιο Πέλαγος (ή αλλιώς

Levantine Sea). Το μεγαλύτερο από αυτά, η νήσος Μεγίστη (ή Καστελόριζο), καλύπτει μία περιοχή έκτασης, περίπου, 9,1 km². Το όνομα προκύπτει από τις Ιταλικές λέξεις «Castel Rosso» που σημαίνουν κόκκινο κάστρο.

Έχοντας συνείδηση της γεωπολιτικής σημασίας του Καστελορίζου, η Τουρκία, εκτός των άλλων, επιχειρεί να αποκόψει το παραπάνω σύμπλεγμα από την αλυσίδα των υπολοίπων νησιών του Αιγαίου. Κατά τη διάρκεια των ελληνοτουρκικών διερευνητικών επαφών, η Άγκυρα είχε αιτηθεί να εξαιρεθεί το Καστελλόριζο από τις διαπραγματεύσεις για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, με το επιχείρημα ότι ανήκει στη Μεσόγειο και όχι στο Αιγαίο.

Η νέα ατζέντα για την Μεσόγειο βασίζεται στην πεποίθηση ότι σε πνεύμα συνεργασίας, οι κοινές προκλήσεις μπορούν να μετατραπούν σε ευκαιρίες, προς το αμοιβαίο συμφέρον της Ε.Ε. και τους Νότιους Γείτονες. Περιλαμβάνει ένα ειδικό οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για την ώθηση της μακροπρόθεσμης κοινωνικοοικονομικής ανάκαμψης στη νότια γειτονιά.

Η ατζέντα επικεντρώνεται σε πέντε τομείς πολιτικής:

1. Ανθρώπινη ανάπτυξη, χρηστή διακυβέρνηση και κράτος δικαίου.

2. Ανθεκτικότητα, ευημερία και ψηφιακή μετάβαση.
3. Ειρήνη και ασφάλεια.
4. Μετανάστευση και κινητικότητα
5. Πράσινη μετάβαση: ανθεκτικότητα του κλίματος, ενέργεια και περιβάλλον.

Καστελόριζο

Η Συνθήκη της Λωζάνης 30/1/1923

Άρθρο 15:

«Ἡ Τουρκία παραιτεῖται υπέρ τῆς Ἰταλίας παντός δικαιώματος καί τίτλου ἐπὶ τῶν κάτωθι ἀπαριθμουμένων νήσων, τουτέστιν, τῆς Ἀστυπалаίας, Ρόδου, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσου, Τήλου, Νισύρου, Καλύμνου, Λέρου, Πάτμου, Λειψῶν, Σύμης καί Κῶ, τῶν κατεχομένων νῦν ὑπὸ τῆς Ἰταλίας καί τῶν νησίδων τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων, ὡς καί τῆς νήσου Καστελλορίζου».

Σύμφωνα με το άρθρο 14 της
Συνθήκης Ειρήνης με την Ιταλία της 10ης Φεβρουαρίου
1947:

«Ἡ Ἰταλία ἐκχωρεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν πλήρει κυριαρχία τὰς νήσους τῆς Δωδεκανήσου...».

Καστελόριζο

Σύμβαση της Γενεύης, 1951

- Η Σύμβαση της Γενεύης (άρθρο 2) λέει:

«1. Τό παράκτιον Κράτος άσκει κυριαρχικά δικαιώματα επί τής ύφαλοκρηπίδος πρὸς τόν σκοπόν εξερενήσεως ταύτης, ὡς καί εκμεταλλεύσεως τῶν φυσικῶν αὐτῆς πόρων.

2. Τά ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου σκοπούμενα δικαιώματα εἶναι ἀποκλειστικά ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι, ἐάν τό παράκτιον Κράτος δέν εξερευνᾷ τήν ύφαλοκρηπίδα ἥ δέν εκμεταλλεύεται τούς φυσικούς αὐτῆς πόρους, οὐδεῖς δύναται νά ἀναλάβῃ τοιαύτας δραστηριότητας, οὔτε νά ἀξιώσῃ δικαιώματα ἐπί τής ύφαλοκρηπίδος ἄνευ τῆς ρητῆς συναινέσεως τοῦ παρακτίου Κράτους».

- Επίσης το άρθρο 5 παρ. 8 ορίζει:

«Διά πᾶσαν ἔρευναν δέον ὅπως παρέχεται ἡ συναινέσις τοῦ παρακτίου Κράτους, ...»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 3

Τρίτη 4

Τετάρτη 5

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 6

Παρασκευή 7

Σάββατο 8

Κυριακή 9

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 10

Τρίτη 11

Τετάρτη 12

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 13

Παρασκευή 14

Σάββατο 15

Κυριακή 16

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 17

Τρίτη 18

Αγ. Λουκά

Τετάρτη 19

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 20

Αγ. Γερασίμου, Αγ. Αρτεμίου

Παρασκευή 21

Σάββατο 22

Κυριακή 23

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 24

Τρίτη 25

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου του Μαστού

Τετάρτη 26

Αγ. Δημητρίου Μυροβλήτη

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 27

Παρασκευή 28

Εθνική Εορτή

Σάββατο 29

Κυριακή 30

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ.

Η πολιτισμική ταυτότητα στις σύγχρονες πόλεις, αποτελεί εργαλείο για την οικοδόμηση σχέσεων με τους φορείς άλλων πόλεων, με σημαντικά οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά οφέλη. Είναι, δηλαδή, η μορφή εκείνη της διπλωματίας, η οποία προσβλέπει στην εξοικείωση ενός πολιτισμού με άλλους.

Το **"Arianna" (Αριάδνη)** είναι ένα ευρωμεσογειακό δίκτυο και απευθύνεται σε όλες τις περιοχές που αναγνωρίζουν την αξία των πολιτιστικών ανταλλαγών. Τον Ιούνιο του 2011, φορείς στην Ιταλία, την Ισπανία, τη Γαλλία, το Μαρόκο, την Αλγερία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα (Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη) ξεκίνησαν σχέδιο ισχυρής πολιτιστικής συνεργασίας. Το δίκτυο Arianna έδωσε έμφαση στο έργο χαρτογράφησης των πολιτιστικών πόρων και εξέθεσε την βούληση για δημιουργία κοινών έργων.

Η «Γαλάζια Ανάπτυξη, δίνει ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη στη θάλασσα και στη ναυτιλία». Το ζητούμενο

ήταν μία κοινή πρωτοβουλία από τα κράτη μέλη, για την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας. Αυτή περιλαμβάνει τον θαλάσσιο και παράκτιο τουρισμό, τους θαλάσσιους και ορυκτούς πόρους, την ανανεώσιμη ενέργεια, την υδατοκαλλιέργεια και την βιοτεχνολογία καθώς και την συνεργασία τοπικών κοινοτήτων για ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων.

Το πρόγραμμα **Balkan – Mediterranean**: Στο πρόγραμμα συμμετέχουν περιοχές από τρία κράτη- μέλη της ΕΕ: Ελλάδα, Κύπρος, Βουλγαρία και περιοχές από δύο υποψήφιες χώρες: Αλβανία και Νότια Μακεδονία. Στο πρόγραμμα MED ENI: Περιλαμβάνονται περιοχές από τις χώρες, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γιβραλτάρ, Πορτογαλία, Γαλλία, Ιταλία, Μάλτα, Ελλάδα, Κύπρο, Τουρκία, Μαρόκο, Αλγερία, Τυνησία, Λιβύη, Αίγυπτο, Ιορδανία, Παλαιστίνη, Συρία. Οι δράσεις αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στην μετάβαση σε μπλε και πράσινη ανάπτυξη κ.α. (Καρβούνης, 2027:67-75)

Το Μεσογειακό Φόρουμ, είναι μία συνεργασία 6 μεσογειακών ευρωπαϊκών χωρών της Γαλλίας, Ισπανίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας, Ελλάδας και Μάλτας και 5 μεσογειακών εταίρων της Αιγύπτου, Τυνησίας, Αλγερίας,

Μαρόκου και Τουρκίας που ιδρύθηκε το 1994, με την Λιβύη ως παρατηρητή. Στόχος της ίδρυσης του, ήταν η δημιουργία συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, με παράλληλη προώθηση των ειρηνικών σχέσεων, μέσα από δράσεις και πολιτικές πρωτοβουλίες. Η πρώτη ιδρυτική σύνοδος πραγματοποιήθηκε στις 3-4 Ιουλίου 1994 στην Αλεξάνδρεια. Συμφωνήθηκε η δημιουργία μίας «Ζώνης» ειρήνης στο χώρο της Μεσογείου, αλλά και ευημερίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα 11 κράτη μέλη. Αποκορύφωμα αυτών των διεργασιών, ήταν να οδηγηθούν τα κράτη της Μεσογείου στη Σύμβαση της Βαρκελώνης το 1995.

Το Ίδρυμα “Anna Lindh” που συστάθηκε το 2004 με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι ο μόνος επίσημος διακρατικός πολιτιστικός φορέας της Ευρωμεσογειακής Συνεργασίας/Ενωσης για τη Μεσόγειο, συμμετέχουν οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι 16 χώρες του Μεσογειακού Νότου.

Συνέχισε να λειτουργεί αδιάκοπα μετά τον πόλεμο της Γάζας (2008). Σκοπός του Ιδρύματος είναι η προσέγγιση και αλληλοκατανόηση των λαών της Μεσογείου μέσω του διαπολιτισμικού διαλόγου, με ειδικότερο

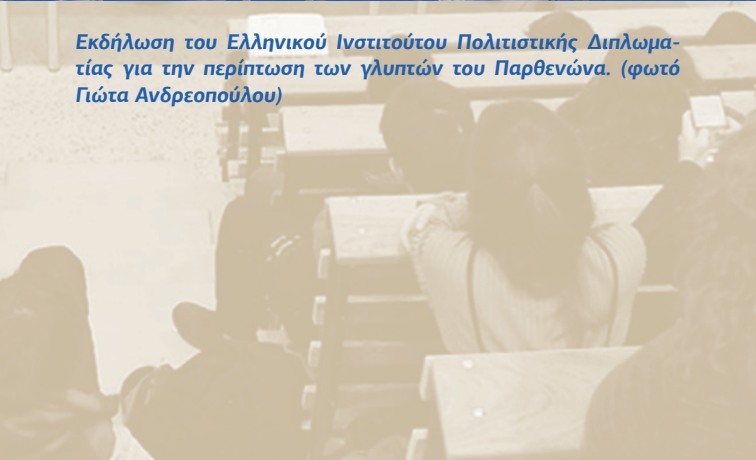
εργαλείο, την ενεργοποίηση των συναφών Μ.Κ.Ο. και άλλων φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών που απαρτίζουν το Δίκτυο.

Διαπολιτισμικό Ευρωμεσογειακό Κέντρο της UNESCO(IEMC-UNESCO). Ιδρύθηκε το 2009με έδρα την πόλη της Ρόδου. Προωθεί την πολυμορφία των πολιτισμών προστατεύοντας την πολιτιστική έκφραση, ενθαρρύνοντας την συνεργασία και την ανάπτυξη νέων διαπολιτισμικών στρατηγικών στο πλαίσιο αμοιβαίων πολιτιστικών ανταλλαγών, της προστασίας των Μνημείων Πολιτιστικής Κληρονομιάς, καθώς και την προώθηση της εθνικής πολιτιστικής ταυτότητας και του συνόλου της υλικής και άυλης κληρονομιάς.

Εκδήλωση του Ελληνικού Ινστιτούτου Πολιτιστικής Διπλωματίας για την περίπτωση των γλυπτών του Παρθενώνα. (φωτό Γιώτα Ανδρεοπούλου)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 31

Τρίτη 1

Κοσμά και Δαμιανού

Τετάρτη 2

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 3

Παρασκευή 4

Σάββατο 5

Κυριακή 6

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 7

Τρίτη 8

Σύναξη Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ

Τετάρτη 9

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 10

Παρασκευή 11

Σάββατο 12

Κυριακή 13

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 14

Τρίτη 15

Τετάρτη 16

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 17

Επέτειος του Πολυτεχνείου

Παρασκευή 18

Παγκόσμια Ημέρα κατά της Κακοποίησης των Παιδιών

Σάββατο 19

Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα των παιδιών

Κυριακή 20

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 21

Τα Εισόδια της Θεοτόκου

Τρίτη 22

Τετάρτη 23

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 24

Παρασκευή 25

Αγ. Αικατερίνης,
Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας
κατά των Γυναικών

Σάββατο 26

Αγ. Στυλιανού

Κυριακή 27

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Σύμφωνα με την Γεωλογική Υπηρεσία των ΗΠΑ, η Ανατολική Μεσόγειος διαθέτει κοιτάσματα που φτάνουν το 1,7 εκατ. βαρέλια πετρελαίου και τα 122 τρισ. έως 227 τρισ. κυβικά πόδια φυσικού αερίου. Τα κοιτάσματα φυσικού αερίου, αξίζουν περίπου 700 δισ. δολάρια. Η εξόρυξη αυτών των κοιτασμάτων έχει την δυνατότητα να αλλάξει καθοριστικά, όχι μόνο τις οικονομίες των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου, αλλά και τον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη τα προσεχή χρόνια. Οι συμφωνίες για τους αγωγούς Eastmed που υπέγραψαν Κύπρος, Ισραήλ και Ελλάδα και Eurosiainterconnector, είναι στο πνεύμα της ενεργειακής μεταφοράς και διασύνδεσης των τριών χωρών. Στην Ανατολική Μεσόγειο υπάρχουν πλούσια κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, που δημιουργούν και τις έριδες στη Μεσόγειο, με την Τουρκία να πραγματοποιεί παράνομες γεωτρήσεις. (Απολλωνάτου, 2020)

Μπορεί τα οφέλη για την χώρα μας να είναι μεγάλα

σε έσοδα και θέσεις εργασίας όμως η υπερεκμετάλλευση και η έλλειψη σοβαρής εξωτερικής πολιτικής μπορεί να αποβεί μοιραία για τα περιβαλλοντικά προβλήματα που ενδεχόμενα θα δημιουργηθούν. Η εξωτερική πολιτική της Ελλάδας χρειάζεται ως απαραίτητο συστατικό ένα «σχέδιο Δράσης για τη Μεσόγειο».

Η Ελλάδα είναι κεντρική χώρα της Μεσογείου, με πολλά νησιά στην επικράτειά της, με τον τουρισμό και τη ναυτιλία κύριους και καθοριστικούς τομείς για την οικονομική της ανάκαμψη και ανάπτυξη. Αυτό όμως προϋποθέτει ένα διάλογο, που θα είναι διαποτισμένος από πνεύμα συνεργασίας των ενδιαφερόμενων πάνω στη βάση ισότιμων σχέσεων. Προϋποθέτει ακόμα πως θα παρθεί υπόψη η ιδιαίτερη πραγματικότητα των χωρών της Μεσογείου και πως το πρόγραμμα ανάπτυξης θα έχει σαν στόχο μια ομοιογενή και βιώσιμη ανάπτυξη όλων των χωρών της περιοχής, ώστε να διασφαλιστούν οι βάσεις μιας κοινωνικής και πολιτικής ισορροπίας. Αν δεν υπάρξει ισόρροπη ανάπτυξη όλων των λαών, τα προβλήματα θα οξύνονται και η αστάθεια θα μεγαλώνει. Σε αυτό ακριβώς το σημείο πρέπει σήμερα οι μεσογειακοί λαοί να παίξουν τον καταλυτικό τους ρόλο

προς την κατεύθυνση της ειρήνης, της συναδέλφωσης και της άμβλυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων.

Όσον αφορά το Αιγαίο, η Άγκυρα τοποθετεί σε εσφαλμένη βάση το θέμα. Εμφανίζει το Αιγαίο σαν μια περιοχή που μπορεί να διανεμηθεί ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία ή να ανήκει σε μια από τις δύο. Κανένας όμως δεν μπορεί να μοιράσει κάτι που δεν του ανήκει. Και το Αιγαίο δεν ανήκει σε κανέναν. Ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Τουρκία. Πέρα από τα χωρικά ύδατα των παράκτιων χωρών, είναι μια θάλασσα ελεύθερη, που διέπεται από το διεθνές καθεστώς της ανοιχτής θάλασσας. Η διεθνής ναυσιπλοΐα είναι ελεύθερη σε αυτή.

Οι ελληνικές θέσεις: Η Ελλάδα έχει υπογράψει και έχει κυρώσει τη σύμβαση της Γενεύης το 1958 «περί υφαλοκρηπίδας». Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή τα νησιά μας έχουν και αυτά υφαλοκρηπίδα. Η υφαλοκρηπίδα της Ελλάδας αποτελεί στο μεγαλύτερο μέρος της μια αδιάσπαστη ενότητα. Η τουρκική υφαλοκρηπίδα παύει εκεί που αρχίζει η υφαλοκρηπίδα των ελληνικών νησιών.. Δεν υπάρχει τουρκική υφαλοκρηπίδα δυτικών ελληνικών νησιών (Σύμβαση της Γενεύης, άρθρο

6). Η υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου δεν αποτελεί συνέχεια του εδάφους της Μικράς Ασίας, όπως ισχυρίζεται η Τουρκία, αλλά των ηπειρωτικών και νησιωτικών ακτών της Ελλάδας. Έρευνες της Τουρκίας στην υφαλοκρηπίδα της Ελλάδας δε μπορούν να γίνουν χωρίς τη ρητή συγκατάθεση της Ελλάδας (Σύμβαση της Γενεύης άρθρο 2).

Για τους ίδιους λόγους αποκρούεται κατηγορηματικά από την Ελλάδα κάθε τουρκική πρόταση για «συνεκμετάλλευση» της ελληνικής υφαλοκρηπίδας.

Με τους πλέον μετριοπαθείς υπολογισμούς χρειάζονται 40-50 χρόνια για να γίνει πλήρης ανανέωση των υδάτων της. Αυτό σημαίνει ότι οι αυξημένοι ρύποι που καταλήγουν στη Μεσόγειο παραμένουν εγκλωβισμένοι στην σχεδόν κλειστή αυτή θάλασσα και ακόμα και αν σταματούσε τώρα οποιαδήποτε ρύπανση θα απαιτούνταν μεγάλο χρονικό διάστημα προκειμένου να έχουμε μια καθαρή θάλασσα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 28

Τρίτη 29

Τετάρτη 30

Αγ. Ανδρέα

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 1

Παγκόσμια ημέρα κατά του Aids

Παρασκευή 2

Σάββατο 3

Παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία

Κυριακή 4

Αγ. Βαρβάρας

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 5

Αγ. Σάββα

Τρίτη 6

Αγ. Νικολάου

Τετάρτη 7

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 8

Παρασκευή 9

Αγ. Άννης

Σάββατο 10

Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Κυριακή 11

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 12

Αγ. Σπυρίδωνος

Τρίτη 13

Τετάρτη 14

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 15

Αγ. Ελευθερίου

Παρασκευή 16

Σάββατο 17

Κυριακή 18

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Δευτέρα 19

Τρίτη 20

Τετάρτη 21

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Πέμπτη 22

Παρασκευή 23

Σάββατο 24

Οσ. Ευγενίας, Παραμονή Χριστουγέννων

Κυριακή 25

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Δευτέρα 26

Τρίτη 27

Αγ. Στέφανου

Τετάρτη 28

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

Πέμπτη 29

Παρασκευή 30

Σάββατο 31

Κυριακή 1

Πρωτοχρονιά, Βασιλείου του Μεγάλου

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

«**Ο**ι γυναίκες είναι το μισό της κοινωνίας. Δεν μπορείς να έχεις επανάσταση χωρίς τις γυναίκες, ούτε ισότητα και δημοκρατία. Δεν μπορείς να έχεις τίποτα χωρίς αυτές». Ναουάλ Ελ Σααντάουι, 1931-, Αιγύπτια γιατρός, συγγραφέας και φεμινίστρια.

Οι γυναίκες σε σχέση με τα ζητήματα φιλίας και συνεργασίας των λαών, έχουν παίξει και θα παίζουν σημαντικό ρόλο. Και σε ατομικό επίπεδο αλλά και σε συλλογικό, οι γυναίκες συμβάλλουν αποφασιστικά στην μεταμόρφωση της κοινωνίας ώστε να είναι πιο δίκαιη και πιο ανθρώπινη. Αυτό φαίνεται από τις οργανωμένες παρεμβάσεις γυναικών μέσα από θεσμικούς ρόλους, αλλά και μέσα από μη κρατικές οργανώσεις και φορείς.

Ένα παράδειγμα είναι το **Παμμεσογειακό Δίκτυο**

FAM (Γυναίκα – Τέχνη-Μεσόγειος), που δραστηριοποιείται υπό την αιγίδα της UNESCO με στόχο την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της ειρήνης μέσω των γυναικών καλλιτεχνών της Μεσογείου. Η UNESCO μαζί με το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο το 2002, είχαν οργανώσει συνέδριο στην Ρόδο στο πλαίσιο ενός προγράμματος της «Διεθνούς Δεκαετίας για την Προώθηση ενός Πολιτισμού Ειρήνης και μη-βίας, υπέρ των παιδιών του κόσμου». Έτσι, στο πλαίσιο του γόνιμου διαλόγου μεταξύ των λαών της Μεσογείου μέσω της τέχνης και του πολιτισμού, συναντήθηκαν στην Ρόδο, στο Παλάτι του Μαγίστρου, γυναίκες καλλιτέχνιδες της Μεσογείου, για το 2ο Διεθνές Συνέδριο για τον Πολιτισμό και την Ειρήνη. Η έκθεση αφορούσε 51 έργα γυναικών από 21 ισλαμικές χώρες. (in.gr, 2002)

Το 1997, ένα διεθνές Φεστιβάλ με θέμα «Γυναίκες των δύο θαλασσών» πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, που διοργάνωσε το Κέντρο UNESCO και συμμετείχε το τμήμα «Γυναίκες της Μεσογείου». Συμμετείχαν 300 δημιουργοί γυναίκες από την Μαύρη θάλασσα αλλά και από την Μεσόγειο. (Αποστολοπούλου, 1997).

Γυναίκες επίτροποι για την Ισότητα των δύο φύλων, σε Ελλάδα, Κύπρο και άλλες χώρες, συμβάλλουν με

δράσεις τους σε διάφορα προγράμματα που αφορούν την ειρήνη, όπως το πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, **«WOMEN, PEACE & SECURITY»** (Γραφείο Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων), που μεταξύ άλλων προωθεί και γυναίκες σε διπλωματικές αντιπροσωπείες. Υπάρχει και η **Διεθνής Κίνηση Γυναικών για την Ειρήνη** και μάλιστα σε συνέδριο που έγινε στη Θεσσαλονίκη το 2020 με πρωτοβουλία της UNESCO, συμμετείχαν σημαντικές γυναίκες από την Μεσόγειο, για την προώθηση της ειρήνης με θέμα: «Οι γυναίκες υπερασπίζονται την Ειρήνη».

Η συμμετοχή των γυναικών στις ειρηνευτικές προσπάθειες, είναι θέμα ισότητας των φύλων, είναι οικουμενικό ανθρώπινο δικαίωμα και παίζει καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη της ειρήνης.

«Οι γυναίκες διαθέτουν εμπειρία, ικανότητα και καινοτόμες προοπτικές, που μπορούν να θέσουν στην υπηρεσία της ειρήνης τόσο ανάμεσα στα άτομα όσο και μεταξύ των κρατών. Ο ρόλος τους στη δημιουργία και στη διαφύλαξη της ζωής, τις προίκισε με ψυχολογικές και πρακτικές ικανότητες, απαραίτητες για τις ειρηνικές ανθρώπινες σχέσεις και την κοινωνική ανάπτυξη.

Χάρη του ευρέος φάσματος και της ποιότητας αντίλη-

ψης που διαθέτουν, οι γυναίκες δύνανται να εμφυσήσουν μια νέα πνοή σε μια συλλογική προσπάθεια έτσι ώστε να περάσουμε από τον πολιτισμό του πολέμου, στον πολιτισμό της ειρήνης»

Από τη Διακήρυξη της «Συνεισφοράς των Γυναικών στον Πολιτισμό της Ειρήνης» 4η Παγκόσμια Σύνοδος των Ηνωμένων Εθνών για τη Γυναίκα - Πεκίνο 1995.

Η ΕΓΕ διαβλέποντας την ανάγκη λήψης πρωτοβουλιών και δράσεων για την Ειρήνη, το 1986 διοργάνωσε 3ήμερο Διεθνές Συνέδριο με θέμα . «Γυναίκες για μια Αποτελεσματική Συνάντηση Κορυφής, Ρήγκαν-Γκορμπατσώφ», εν όψη της συνάντησής τους στη Μόσχα με στόχο την αποπυρηνικοποίηση της Ευρώπης. Στο Συνέδριο συμμετείχαν και Βουλευτίνες από ΗΠΑ και ΕΣΣΔ. Τα συμπεράσματα και την έκκληση για την Ειρήνη παρέδωσαν στη Μόσχα αντιπροσωπεία γυναικών, με επικεφαλής την Μαργαρίτα Παπανδρέου. Επίσης, από τις αποφάσεις του Συνεδρίου προέκυψε η ίδρυση στην Ελλάδα του Κέντρου Έρευνας και Δράσης για την Ειρήνη (ΚΕΔΕ), το οποίο στα 35 χρόνια λειτουργίας του, έχει πραγματοποιήσει πολυάριθμες δράσεις υπέρ της Ειρήνης, συμπεριλαμβανομένης και της ειρηνικής προσέγγισης με τις γυναίκες της Τουρκίας.

